

1. “Gəlirlər və əməkhaqqı siyasəti” kursun məzmununa aid deyil:
 - vergiqoyma
 - idarəetmə
 - tənzimlənmə
 - bölgü
 - √ planlaşdırma
2. “Gəlirlər və əməkhaqqı siyasəti” fənni hansı sahədə kadr hazırlığı ilə bağlı tədris olunur?
 - təhsil
 - √ iqtisadiyyat
 - siyasət
 - səhiyyə
 - beynəlxalq siyasi münasibətlər
3. Gəlirlərin tənzimlənməsində neçə səviyyə mövcuddur?
 - 2
 - 6
 - 5
 - √ 3
 - 4
4. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin həyata keçirilməsi hansı sahədə fəaliyyət göstərən qanunlara əsaslanır
 - elmi-texniki tərəqqi sahəsində
 - innovasiya sahəsində
 - √ sosial-əmək sferasında
 - demoqrafiya sahəsində
 - miqrasiya sahəsində
5. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasəti dövlətin hansı siyasəti ilə daha çox əlaqədardır?
 - elmi-texniki siyasəti
 - maliyyə siyasəti
 - investisiya siyasəti
 - innovasiya siyasəti
 - √ sosial-iqtisadi siyasət
6. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” fənni hansı tədris kurslarla əlaqədardır?
 - “Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”, “Qiyətli kağızlar”, “Sənaye iqtisadiyyatı”
 - “Müəssisənin iqtisadiyyatı”, ”İqtisadi tarix”, “Qiyətli kağızlar”
 - “Qiyətin əmələgəlməsi”, “Ətraf mühitin iqtisadiyyatı”,”İqtisadi tarix”
 - “İqtisadi coqrafiya”, “Əməyin fiziologiyası”, “Ailənin sosiologiyası”
 - √ “Əməyin iqtisadiyyatı”, “İnsan resurslarının idarə edilməsi”, “Sosial sferanın iqtisadiyyatı”
7. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” kursun məqsədi nədən ibarətdir?
 - iqtisadi nəzəriyyənin əsas müddələrinin öyrənməsindən
 - gəlirlərə vergiqoymanın təkmilləşdirməsindən
 - əmək haqqı fondunun tərkibinin tənzimlənməsindən
 - institusional fəaliyyətin həyata keçirilməsindən
 - √ bazar iqtisadiyyatı şəraitində bölgü münasibətlərinin nəzəri əsaslarının öyrənilməsindən
8. “Gəlirlər və əmək haqqı siyasəti” kursunun predmetinə daxil deyil:

- əhalinin gəlirlərinin formalaşdırılması
- əhalinin gəlirlərinin xərclənməsi istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi
- əhalinin gəlirlərinin istifadəsi
- ✓ əhalinin ailə gəlirlərində iştirak edənlərin sayının tənzimlənməsi
- əhalinin gəlirlərinin bölgüsü

9. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin nəticələri hansı makroiqtisadi göstəricidə birbaşa əks olunur?

- əsas fondlar
- əhalinin ümumi sayı
- dövlət büdcəsinin gəlirləri
- ✓ əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
- iqtisadiyyatda mənfəət

10. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin bölgü funksiyasına aiddir:

- kadrların sahələrarası bölgüsünün həyata keçirilməsi
- təbii ehtiyatlarının bölgüsü
- maddi ehtiyatların bölgüsü
- informasiya ehtiyatlarının bölgüsü
- ✓ müxtəlif səviyyəli büdcələrin vəsaitlərinin gəlirlər siyasətinin vasitəsilə yenidən bölgüsü

11. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin stimullaşdırıcı funksiyasına aiddir:

- investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması
- ictimai təşkilatların fəaliyyətinin stimullaşdırılması
- müəssisənin maliyyə fəaliyyətinin stimullaşdırılması
- ✓ ictimai və şəxsi rıfaq halının yüksəldilməsi istiqamətində müəssisə və vətəndaşların fəaliyyətinin fəallaşdırılması
- əhalinin asudə vaxtının keçirilməsinin stimullaşdırılması

12. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin həyata keçirilməsi mexanizminin reallaşması istiqamətlərinə aid deyil:

- əldə olunan gəlirlərin səviyyəsinə vergiqoyma sisteminin təsiri;
- məşğulluq sahəsində əhaliyə, o cümlədən işsizlərə sosial zəmanətlərin təqdim edilməsi;
- minimum yaşayış büdcəsi, minimum ərzaq və istehlak səbətləri, minimum əmək haqqı, vahid tarif cədvəli kimi dövlət sosial standartlarının müəyyən olunması vasitəsilə əməkhaqqının səviyyəsinə təsiri;
- sosial tərəfdaşlıq sistemində gəlirlər və əməkhaqqının tənzimlənməsi;
- ✓ kadrların ixtisasartırma kurslarının təşkili

13. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin reallaşdırılması mexanizminə aid deyil:

- dövlət minimum sosial standartları sisteminin vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin tənzimlənməsi;
- sosial proqramların qəbulu və həyata keçirilməsi
- fiziki və hüquqi şəxslərin əldə etdiyi gəlirlərin səviyyəsinə vergiqoyma sisteminin vasitəsilə birbaşa və dolaylı təsir;
- ✓ hüquqi normaların müəyyən edilməsi və tətbiqi.
- gəlirlər və əməkhaqqı sahəsində konstitusiyada nəzərdə tutulmuş zəmanətlərin təmin olunması üçün büdcə vəsaitlərinin həcmində müəyyənləşdirilməsi və istifadəsi;

14. Makroiqtisadi səviyyədə gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinə hansı məsələ aid deyil?

- gəlirlərin formalaşması və bölüşdürülməsində müvafiq norma və qaydaların müəyyən edilməsi;
- əhali gəlirləri arasında böyük fərqlərin azaldılması, sosial ədalətin bərqərar olması
- əmək qabiliyyəti olmayanların, işsizlərin sosial müdafiəsinin təmin edilməsi;
- ✓ işçilərin sayının müəyyənləşdirilməsi
- əhali, müəssisə və dövlət büdcəsi gəlirlərinə inflyasiya və qiymətlərin təsiretmə dərəcəsinin müəyyən edilməsi;

15. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin funksiyalarına aiddir:

- mövqe, bölgü, texnoloji
- ✓ təkrar-istehsal, stimullaşdırıcı, bölgü

- hüquqi, texniki, texnoloji,
- sosial, iqtisadi, siyasi
- təşkilati, texniki, tənzimləyici

16. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin neçə funksiyası mövcuddur?

- 2
- ✓ 3
- 5
- 4
- 6

17. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin prinsiplərinə aid deyil:

- işçinin öz əmək qabiliyyətindən istifadə etməkdə, fəaliyyət növü və peşə seçimində sərbəst olması;
- fiziki şəxslərin qanuni əsaslarla əldə etdiyi gəlirlərə məhdudiyətin qoyulmaması;
- əhalinin əmək qabiliyyəti olmayan hissəsinə ünvanlı sosial yardımın göstərilməsi;
- əmək fəaliyyətindən və mülkiyyətdən əldə olunan gəlirlərə eyni qaydada hüquqi yanaşma;
- ✓ əhalinin mədəni səviyyəsinin yüksəldilməsi

18. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətin qarşısında duran vəzifələrə aid deyil:

- əhalinin əsas gəlir mənbəi və eyni zamanda iqtisadi fəallığın əsas stimulu olan əməkhaqqının rolunun və həcmının artması;
- əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün şəraitin yaradılması
- əhali gəlirlərində mövcud fərqlərin artmasının və bununla bağlı cəmiyyətdə kəskin təbəqələşmənin qarşısının alınması
- əhalinin pul gəlirlərindəki kəskin fərqlərin aradan qaldırılması
- ✓ əhalinin təhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi

19. Dövlətin gəlirlərin yenidən bölgüsü funksiyası hansı səviyyədə həyata keçirilir?

- mezosəviyyədə
- beynəlxalq səviyyədə
- müəssisədə
- ✓ makroiqtisadi
- mikroiqtisadi

20. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasəti hansı səviyyələrdə həyata keçirilir?

- yuxarı və aşağı
- birbaşa və dolay
- ✓ makro və mikro
- əsas və köməkçi
- milli və yerli

21. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin həyata keçirilməsində əsas rol oynayır:

- Müəssisə
- Bələdiyyə
- Mühafizə orqanları
- Məşğulluq mərkəzi
- ✓ Dövlət

22. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı münasibətlərə aiddir:

- millətlərarası
- irqlərarası
- siyasi
- beynəlxalq
- ✓ sosial-əmək

23. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin funksiyalarına daxil deyil:

- əhalinin mövcud həyat səviyyəsinin saxlanması
- ölkədə sosial gərginliyin azalması
- dövlət büdcəsinin vəsaitlərinin yenidən bölgüsü
- ✓ xarici investisiyaların cəlb edilməsi
- ictimai və şəxsi rıfaq halının yüksəldilməsi

24. Dövlətin sosial-iqtisadi siyasətinin əsasını hansı siyasət təşkil edir?

- fiskal siyasət
- vergi siyasəti
- maliyyə-kredit siyasəti
- ✓ gəlirlər və əməkhaqqı siyasəti
- investisiya siyasəti

25. Gəlirlər və əmək haqqı siyasətinin səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- əhalinin işsizlik səviyyəsi ilə
- əhalinin demoqrafik göstəriciləri ilə
- çoxuşaqlı ailələrinin sayının artırılması ilə
- əhalinin məşğulluq səviyyəsi ilə
- ✓ yoxsulluq həddində yaşayan əhalinin sayının azalması ilə

26. “Gəlirlər və əməkhaqqı siyasəti” kursunun əsas vəzifələrinə aid deyil:

- gəlirlərin və əməkhaqqının tənzimlənməsinin nəzəri əsaslarının mənimsənilməsi;
- gəlirlər siyasətinin həyata keçirilmə mexanizmi, istehlak büdcəsinin formalaşma metodları, gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi, gəlirlər siyasətinə vergiqoymanın təsiri;
- gəlirlər və əməkhaqqı siyasəti sahəsində əsas anlayışlara yiyələnmə, onun nəzəri və elmi-metodik əsaslarının öyrənilməsi
- gəlirlərin əhalinin sosial-demoqrafik qrupları arasında bölüşdürülməsini, gəlirlərin xərclənməsinin istiqamətlərini əks etdirən əsas sosial-iqtisadi indikatorların və göstəricilərin tədqiqi və qiymətləndirilməsi;
- ✓ vergi siyasəti sahəsində xarici təcrübənin və onun milli iqtisadiyyatda istifadə imkanlarının öyrənilməsi

27. Əmək məhsuldarlığı nə ilə xarakterizə olunur?

- Natural və pul formasında ödənişlərin həcmi ilə
- Xalis və məcmu məhsulun miqdarı ilə
- məhsulun satışına və reklamına sərf olunan vəsaitin həcmi ilə
- əsas və dövrüyyə fondlarının həcmi ilə
- ✓ Canlı və məcmu əmək sərfi ilə

28. Əmək məhsuldarlığı necə ölçülür?

- Məhsulun istehsalına sərf olunmuş vəsaitlə
- Məhsulun qablaşdırılmasına sərf olunmuş vəsaitlə
- Məhsulun daşınmasına sərf olunan vaxtın miqdarı ilə
- ✓ müəyyən vaxt ərzində istehsal olunmuş məhsulun miqdarı və ya məhsul vahidi istehsalına sərf olunmuş iş vaxtı ilə
- Məhsulun istehlakına sərf olunan vaxtın miqdarı ilə

29. Azərbaycanda daha təkmil sosial sistemin inkişaf etdirilməsində nə nəzərə alınır?

- həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönələn fəal siyasətin həyata keçirilməsi, əhalinin sosial müdafiəsi, insanlara öz rifahını yaxşılaşdırmaq üçün imkanlarından geniş şəkildə istifadə etmək üçün şəraitin yaradılması;
- sosial cəhətdən zəif müdafiə olunan və əmək qabiliyyətli olmayan əhalinin sosial müdafiəsi mexanizminin inkişaf etdirilməsi;
- əhaliyə göstərilən hər növ xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və pulsuz minimum səviyyədə bütün vətəndaşlara onların tətbiqi edilməsi
- vətəndaşın hüquq və təhlükəsizliyinin səmərəli müdafiə sisteminin işlənməsi;
- ✓ kadrların treninqlərə cəlb olunması prosesinin sürətləndirilməsi

30. Bölgə hansı münasibətlərin törəməsi kimi çıxış edir?

- şəxsi münasibətlərin
- hüquqi münasibətlərin
- siyasi münasibətlərin
- ✓ mülkiyyət münasibətlərin
- ictimai münasibətlərin

31. Əhalinin həyat səviyyəsinə təsir göstərən amillərə aiddir:

- idarədən və gücləndirən
- təşkil edən və nizamlayan
- əsaslandırın və tənzimləyən
- qiymətləndirən və stimullaşdırın
- ✓ formalaşdırın və şərtləndirən

32. Əhalinin həyat səviyyəsinə təsir göstərən amillər neçə qrupa bölünür?

- 5
- 6
- 3
- 4
- ✓ 2

33. Həyat səviyyəsinin göstəriciləri neçə qrupa bölünür?

- 5
- 6
- 2
- 4
- ✓ 3

34. Milli gəlirin bölgüsü və yenidən bölgüsü hansı vasitə ilə həyata keçirilir?

- ailə büdcəsi
- istehlak büdcəsi
- şəxsi büdcə
- ✓ dövlət büdcəsi
- bələdiyyə büdcəsi

35. Milli gəlir hansı fondlara bölünür ?

- Şəxsi və ictimai
- Tikinti və xeyriyyə
- Sosial və istehlak
- ✓ Yığım və istehlak
- Fərdi və kollektiv

36. Milli gəlir neçə hissəyə bölünür?

- 5
- 6
- 3
- 4
- ✓ 2

37. Milli gəlir nəyin məcmusunu əhatə edir?

- gizli gəlirlərin
- əmək ehtiyatlarının
- ✓ iqtisadiyyatda yaranan gəlirlərin

- maliyyə ehtiyatlarının
- təbii ehtiyatlarının

38. ÜDM-un təkrar istehsalı ölkədə nəyin yaradılmasının maddi əsasını təşkil edir?

- ümumi milli məhsulun
- ümumi məhsulun
- ✓ milli gəlirinin
- saf məhsulun
- məcmu məhsulun

39. ÜDM-un müəyyən edilməsinin neçə əsas prinsipi var?

- 2
- 4
- 6
- 5
- ✓ 3

40. Real ÜDM:

- istehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin yeni qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsi
- istehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin dəyişən qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsi
- istehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin cari ildəki qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsi
- istehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin proqnoz qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsi
- ✓ istehsal olunmuş əmtəə və xidmətlərin baza ilindəki qiymətlərlə məcmu dəyərləndirilməsi

41. ÜDM-yə hası əmtəələr daxildir?

- Maddi və hazır
- Hazır və yarımfabrikat
- Son və aralıq
- ✓ Maddi və qeyri-maddi
- Estetik və yarımfabrikat

42. Ümumi Daxili Məhsul:

- istehsal olunan məhsulun istehsal dəyəridir
- istehsal olunan məhsulun qiymətidir
- istehsal olunan məhsulun maya dəyəridir
- ✓ verilmiş zaman müddətində ölkə daxilində istehsal olunan əmtəə və xidmətlərin bazar dəyəridir
- istehsal olunan məhsulun istehlak dəyəridir

43. Bölgünün hansı tipləri var?

- Mütləq, nisbi, bərabər
- Cinsi, əlaqələndirici, razılaşdırıcı
- Tənzimləyici, nizamlayıcı, əsaslandırıcı
- İstiqamətləndirici, sisteməlik, nisbi
- ✓ Bərabərləşdirici, utilitar, bazar

44. Bölgünün hansı funksiyası sinfi fərqləri müəyyən edir?

- Yerləşdirici funksiya
- Psixofizioloji funksiya
- İqtisadi funksiya
- Sosial-psixoloji funksiya
- ✓ Sosial funksiya

45. Bölgünün hansı funksiyası istehsalı stimullaşdırır ya da əksinə azaldır, eyni zamanda əməyi stimullaşdırır?

- √ Stimullaşdırıcı funksiya
- Yerləşdirici funksiya
- Tənzimləyici funksiya
- İdarəetmə funksiyası
- Rəqabətqabiliyyətli funksiya

46. Məcmu tələbin, məcmu təklifin və iqtisadi inkişaf tempinin imkanlarını hansı funksiya müəyyən edir?

- Tənzimlənmə funksiyası
- Ödəmə qabiliyyəti formalaşdırılması funksiyası
- Sosial funksiya
- √ Təkrar istehsal funksiyası
- Texnoloji funksiya

47. Bölgünün neçə funksiyası var?

- 2
- 3
- 6
- 5
- √ 4

48. Bölgü siyasətinin əhatə etdiyi əsas məqamlara aid deil:

- bölgü qanunlarını və prinsiplərini nəzərə almaq şərti ilə əhalinin bütün növ gəlirlərinin səmərəli bazar tənzimlənməsi mexanizmlərinin formalaşmasına imkan yaratmaq
- gəlirlər sahəsində minimum sosial zəmanətləri bütün əhali qruplarının səmərəli təkrar istehsalını təmin edən səviyyəyə çatdırmaq
- əhalinin tələbatının artması əsasında gəlirlərin əldə olunması ilə bağlı fəaliyyəti stimullaşdırmaq
- √ əhalinin ailə tərkibini müəyyənləşdirmək
- əmək gəlirlərinə devalvasiya prosesinin mənfi təsirinin və bu gəlirlərin strukturunda əməkhaqqının payının azaldılmasının aradan qaldırılması üçün real əməkhaqqının artmasını təmin etmək;

49. İqtisadi kateqoriya kimi bölgü:

- istehsal prosesi zəminində müəssisələrarası münasibətlər sistemidir
- təhsil prosesinin iştirakçıları arasında yaranan münasibətlər sistemidir
- ailə üzvlərinin maraq dairələrinə əsasən yaranan münasibətlər sistemidir
- √ istehsalın nəticələri və amillərinə əsasən nemətlərin mənimsənilməsi üzrə insanlar arasında yaranan iqtisadi münasibətlər sistemidir
- siyasi məsələlərin həlli ilə bağlı dövlətlərarası münasibətlər sistemidir

50. İnsan hansı istehlakın səviyyəsindən aşağı yaşaya bilməz?

- rasionallıq istehlak səviyyəsi
- √ minimum istehlak səviyyəsi
- optimal istehlak səviyyəsi
- maksimum istehlak səviyyəsi
- mövcud istehlak səviyyəsi

51. Gəlirlərin formalaşmasını müəyyən edən amillərin sırasına daxil olunmur:

- işçilərin şəxsi keyfiyyətləri
- √ xarici təcrübəsinin mənimsəmə səviyyəsi
- müəssisələrin fəaliyyətinin nəticələri
- iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi
- işçilərin əmək prosesində əldə etdikləri nailiyyətlər

52. Əhalinin gəlirləri nəyə sərf olunmur?

- istehlaka

- √ əsas fondlara
- müxtəlif ödənişlərə
- vergilərə
- yığma

53. Əhalinin gəlirlərinin təsnifatlaşdırılması hansı əlamət üzrə aparılır?

- həyat səviyyəsi baxımından
- √ qənaət prinsipinə əsasən
- bölgü prinsiplərinə əsasən
- mülkiyyət növləri üzrə
- mənimsəmə subyektləri üzrə

54. İnflyasiya prosesinin nəticəsində hansı gəlirlər azalır?

- milli gəlir
- √ real gəlirlər
- nominal gəlirlər
- orta aylıq nominal əməkhaqqı
- əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi

55. Sosial transfertlər gəlirlərin bölgü prosesinin hansı mərhələsində formalaşır?

- √ ikinci
- sonuncu
- ilkin
- birinci
- üçüncü

56. Nominal və real əmək haqqının mütnasibliyinə nə təsir edir?

- vergi dərəcələri
- √ mal və xidmətlərin qiymətləri
- milli valyutanın məzənnəsi
- ssuda faizi
- gömrük rüsumları

57. Əhalinin gəlirlərinin formalaşmasına təsir edən amillərə aid deyil:

- müəssisədə yeni yaradılmış dəyərin həcmi
- √ əhalinin ailə vəziyyəti
- dövlətin vergi siyasəti
- dövlətin sosial siyasəti
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi

58. Qeyri-əmək gəlirlərinə aid deyil:

- mülkiyyətdən gəlirlər
- √ mükafat
- renta
- ssuda faizi
- sosial transfertlər

59. Əhalinin gəlirləri əmək fəaliyyəti baxımından hansı əsas qrupa bölünür?

- şəxsi və kollektiv
- √ əmək və qeyri-əmək
- ictimai və özəl
- fərdi və kollektiv
- şəxsi və ailəvi

60. Əhalinin sərəncamındada olan gəlirlər dedikdə nə başa düşülür?

- pensiya və stipendiya
- √ vergilər və rüsumlar ödənildikdən sonra qalan pul gəlirləri
- bonuslar
- ünvanlı sosial yardım
- ssuda faizi

61. Əhalinin gəlirlərinin yeni növlərinə aiddir:

- əməkhaqqı
- √ mənfəətdə iştirak
- pensiya
- stipendiya
- mükafat

62. Əhalinin gəlirlərinin yeni növlərinə aid deyil:

- dividendlər
- √ pensiya
- səhmlər
- ssudalar
- qiymətli kağızlar

63. Gəlirlərin əldə olunması müddəti baxımından hansı növləri mövcuddur?

- ali və orta
- √ daimi və müvəqqəti
- əsas və əlavə
- yuxarı və aşağı
- pul və natura

64. Gəlirlərin yenidən bölgüsünün səbəbi:

- əmək haqqının artırılması
- √ istehsal amilləri üzrə gəlirlərlərin ilkin bölgüsündə mövcud olan qeyri-bərabərliyin aradan qaldırılması
- sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsi
- yüksək səviyyədə gəlirlərin əldə edilməsi
- işçilərin mənfəətdə iştirakı

65. “Gəlir” və “sərvət” anlayışlarının qarşılıqlı əlaqəsinə aid deyil:

- gəlir sərvətin formalaşmasının əsasını təşkil edir
- √ gəlir və sərvət ayrı-ayrı istiqamətlərdə dəyişirlər
- gəlir və sərvət insanların maddi və mənəvi tələbatlarının ödənilməsinin əsasını təşkil edirlər
- gəlir və sərvət ictimai rifah halının inkişafının mühüm amili kimi çıxış edirlər
- “sərvət” anlayışı daha geniş məzmun kəsb edir

66. Gəlirlərin differensiyalaşması dedikdə nə başa düşülür?

- əhalinin bütün gəlirlərin məcmusu
- √ əhalinin adambaşına düşən gəlirlərin səviyyəsində fərqlənmə
- əhalinin bütün gəlirlərin istehlaka yönləndirilməsi
- əhalinin adambaşına düşən ÜDM-un həcmi
- əhalinin alıcıq qabiliyyəti

67. Əhalinin gəlirlərinin formalaşdırmasının əsas prinsiplərinə aiddir:

- siyasi mənsubiyyət

- ✓ əmək üzrə bölgü
- humanistlik
- sosial qruplar üzrə
- peşə-ixtisas

68. Ailənin gəlirlərini formalaşdıran amillər neçə səviyyədə olur?

- 5
- 2
- 4
- ✓ 3
- 6

69. Əhalinin gəlirlərinin formalaşmasına təsir edən amilləri neçə qrupa ayırmaq olar?

- 3
- ✓ 2
- 5
- 6
- 4

70. Əhalinin gəlirlərinin funksiyalarına aid deyil:

- təkrar-istehsal,
- ✓ idarəetmə
- stimullaşdırıcı,
- ödəmə qabiliyyəti tələbatının formalaşması
- mövqe,

71. Əhalinin gəlirlərinin funksiyalarına aiddir:

- Qiymətləndirici, tənzimləyici, iqtisadi, idarəetmə
- ✓ Təkrar-istehsal, mövqe, stimullaşdırıcı, ödəmə qabiliyyəti tələbatının formalaşması
- Təkrar-istehsal, bölgü, istehsal, əsaslandırıcı
- Mövqe, uyğunlaşdırıcı, səfərbəredici, fəallaşdırıcı
- Sosial, iqtisadi, təşkilati, sövqedici

72. Əhalinin gəlirlərinin neçə funksiyası var?

- 2
- ✓ 4
- 5
- 6
- 3

73. Nominal və sərəncamda olan real gəlirlərin arasındakı fərq nəyin hesabına yaranır?

- imtiyazlar, devalvasiya, güzəştlər
- ✓ inflyasiya, vergilər və rüsumlar
- ödənişlər, faizlər, kreditlər
- rüsumlar, ssudalar, mənfəət
- sığorta, mühafizə, vergilər

74. Sərəncamda olan real gəlirlərin azalmasının neçə əsas səbəbi var?

- 3
- ✓ 2
- 5
- 6
- 4

75. Əhalinin gəlirləri dedikdə nə başa düşülür?

- gündəlik həyatda istifadə olunan mal və xidmətlərin məcmusu
- ✓ müəyyən vaxt ərzində fiziki şəxslər tərəfindən yığıma və istehlaka sərf olunan pul və natural formada daxilolmaların məcmusu
- müəyyən vaxt ərzində fiziki şəxslərin yığıma ayırdıqları vəsaitlərin məcmusu
- fiziki şəxslərin tibbi müayinəyə ayırdıqları vəsaitlərin məcmusu
- fiziki şəxslərin istehlakına ərzaq məhsullarının məcmusu

76. Gəlir dedikdə nə başa düşülür?

- hər hansı bir istehsalda istifadə olunan xammal və materialın məcmusu
- ✓ hər hansı bir istehsal amilindən əldə olunan natural və pul daxilolmaları
- istehsal prosesində sərf olunan maliyyə vəsaitləri
- istehlak prosesində istifadə olunan xidmətlərin məcmusu
- istehlak prosesində istifadə olunan mal və xidmətlərin məcmusu

77. Əhalinin hansı kateqoriyaları əmək fəaliyyəti ilə bağlı gəlir əldə edir?

- işsiz
- ahıllar
- əlillər
- ✓ məşğul
- pensiyaçıları

78. Renta dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ torpağın, digər təbii ehtiyatların istifadəsinə görə ödənilən haqq
- innovasion fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- intellektual fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- əmək fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq
- sahibkarlıq fəaliyyətinin nəticəsinə görə ödənilən haqq

79. Kapital dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ müxtəlif nemətlərin istehsalı üçün istifadə olunan maddi, intellektual və maliyyə vəsaitlərinin məcmusu
- müxtəlif nemətlərin istehsalı üçün istifadə olunan məhsuldar qüvvələrin məcmusu
- müxtəlif nemətlərin istehsalı üçün istifadə olunan xammal və texnikanın məcmusu
- müxtəlif nemətlərin istehsalı üçün istifadə olunan istehsal vasitələrin məcmusu
- müxtəlif nemətlərin istehsalı üçün istifadə olunan təbii və informasiya vəsaitlərinin məcmusu

80. Gəlirlərin hansı maddi forması daha geniş istifadə olunur?

- fəal
- mütləq
- nisbi
- ✓ pul
- natura

81. Gəlirlər hansı maddi formada mövcuddur?

- fəal və passiv
- obyektiv və subyektiv
- ✓ pul və natura
- yuxarı və aşağı
- mütləq və nisbi

82. Gəlirlərin neçə maddi forması mövcuddur?

- 3

- 5
- √ 2
- 4
- 6

83. İlkin gəlirlər necə yaranır?

- əmək fəaliyyəti nəticəsində
- investisiya fəaliyyəti nəticəsində
- büdcə gəlirlərin bölgüsü nəticəsində
- əmək haqqının təşkili nəticəsində
- √ istehsal amilləri üzrə gəlirlərin bölgüsünün nəticəsində

84. Sahibkarlıq qabiliyyətini istehsal amillərinin sırasına kim daxil etmişdir?

- Rikardo
- Fayol
- Keyns
- Teylor
- √ Marşall

85. Neoklassik nəzəriyyəyə görə istehsal amillərinə aid deyil:

- torpaq
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- kapital
- √ hüquq
- əmək

86. Neoklassik nəzəriyyə istehsal amillərini neçə qrupda birləşdirir?

- 2
- 6
- 5
- √ 4
- 3

87. İqtisadi ehtiyatların funksiyalarına aiddir:

- Stimullaşdırıcı, təkrar-istehsal, qiymətləndirici
- Mövqe, psixoloji, fizioloji
- Sosial, texnoloji, tənzimləyici
- Texniki, iqtisadi, idarəetmə
- √ İstehsal, səmərəli, iqtisadi

88. İqtisadi ehtiyatların neçə funksiyası var?

- 5
- 6
- 2
- 4
- √ 3

89. Sənayeləşmədən sonrakı dövrdə hansı ehtiyatlar əhəmiyyətlidir?

- √ intellektual və informasiya
- əmək və maddi
- su və maliyyə
- enerji və maliyyə
- təbii və informasiya

90. Sənayeləşmə dövründə hansı ehtiyatlar əhəmiyyətli idi?

- insan ehtiyatları
- təbii ehtiyatları
- informasiya ehtiyatları
- ✓ maddi ehtiyatlar
- maliyyə ehtiyatları

91. Sənayeləşməyə qədər olan dövrdə hansı ehtiyatlar əhəmiyyətli idi?

- maliyyə və informasiya
- maddi və təbii
- informasiya və əmək
- maliyyə və enerji
- ✓ təbii və əmək

92. Ehtiyat aspekti baxımından əhali hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- sosial, iqtisadi, səhiyyə
- mənəvi, psixoloji
- hüquqi, siyasi, ictimai
- ✓ sosial-demokratik, peşə-ixtisas, mədəni-təhsil
- demografik, miqrasiya, ərazi

93. İqtisadi ehtiyatlara aid deyil:

- maddi
- hüquqi
- maliyyə
- ✓ təbii
- əmək

94. Yoxsulluğun göstəricilərinə aiddir:

- əhalinin miqrasiya prosesində iştirak səviyyəsi
- ✓ cəhali arasında funksional savadsızlığın səviyyəsi
- əhalinin mobillik səviyyəsi
- təbii artım əmsalı
- nigahların sayı

95. Yoxsulluq nə deməkdir?

- insanın elmi-texniki nailiyyətlərdən bəhrələnməsi
- ✓ insanın müxtəlif həyat fəaliyyəti sahələrində imkanlarının məhdudlaşdırılması
- insanın maraqlarının məhdudlaşdırılması
- əhalinin əmək miqrasiyasının məhdudlaşdırılması
- qohumluq əlaqələrinin pozulması

96. Yoxsulluqdan xüsusi ilə əziyyət çəkən əhali qruplarına aiddir:

- ailəli və subaylar
- ✓ uşaqlar və yaşlılar
- hərbi xidmətdə olanlar
- əmək qabiliyyəti yaşında olanlar
- evdar qadınlar və gənclər

97. Yoxsulluğun səciyyəli əlamətlərinə aid deyil:

- yaşayış üçün maddi vəsaitlərin olmaması

- ✓ səyahətlərdən yararlanmamaq
- hüquq və azadlıqlardan məhrum olmaq
- ləyaqətli həyat sürməkdən məhrum olmaq
- həyat şəraitindən bəhrələnməmək

98. Sosial risklərə aid deyil:

- əlillik
- ✓ hərbi qulluq
- yoxsulluq,
- işsizlik
- ailə başçısının itirilməsi

99. İnsan inkişafı indeksi üzrə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- 2
- ✓ 4
- 5
- 6
- 3

100. İnsan inkişafı indeksi hansı intervalda müəyyən olunur?

- 1-2 intervalında
- ✓ 0-1 intervalında
- 3-4 intervalında
- 4-5 intervalında
- 2-3 intervalında

101. İnsan inkişafı indeksinin müddət baxımından hesablanması necə aparılır?

- üçillik
- ✓ hər il üzrə
- onillik
- iyirmi illik
- beşillik

102. İnsan inkişafı indeksinin neçə göstəricisi var?

- 2
- ✓ 3
- 5
- 6
- 4

103. Həyat səviyyəsinin göstəricilər sisteminə aid deyil:

- səhiyyənin vəziyyəti
- ✓ siyasi mənsubiyyət
- təhsil səviyyəsi
- alıcılıq qabiliyyəti
- məşğulluq səviyyəsi

104. Həyat səviyyəsi kateqoriyası ilk dəfə kim tərəfindən istifadə edilmişdir?

- A.Smit
- ✓ K.Marks
- Q.Tarq
- C.Keyns
- D.Rikardo

105. Həyat səviyyəsinə aid deil:

- əhalinin gəlirləri və istehlakı
- √ əhalinin siyasi partiyalara cəlb olunma səviyyəsi
- əhalinin mədəni və təhsil səviyyəsi
- sağlamlığı və demoqrafik vəziyyəti
- əmək və məişət şəraiti

106. Həyat səviyyəsi nəyin göstəricisidir?

- istehsalın həcmnin
- √ əhalinin rifah halının
- mal dövriyyəsinin həcmnin
- dövriyyədə olan pul kütləsinin həcmnin
- iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin

107. Həyat səviyyəsi nədir?

- əmək kollektivin daxilindəki qarşılıqlı münasibətlərin səviyyəsidir
- √ cəmiyyət miqyasında əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsidir
- işçilərarasındakı qarşılıqlı münasibətlərin təzahür formasıdır
- istehlak qiymətləri indeksinin dəyişilməsinə təsir edən amildir
- əməyə tələbin artırılmasının və məşğulluğun genişlənməsinin dərəcəsidir

108. Əməkhaqqının artırılması məqsədilə həmkarlar ittifaqı tərəfindən istifadə edilən yollara aid deyil:

- əmək bazarında təklifin məhdudlaşdırılması
- √ gəlirlərə vergiqoyma dərəcələrinin azaldılması
- istehsal sahələrinin inkişafına dəstək
- istehsalın inhisarçılığına qarşı mübarizə
- işə götürənlərə təzyiq göstərilməsi

109. Əməkhaqqının səviyyəsinə təsir edən əsas qeyri-bazar amili:

- xarici tənzimlənmə
- √ dövlət tənzimlənməsi
- beynəlxalq tənzimlənmə
- hazır məhsulun qiyməti
- siyasi tənzimlənmə

110. Əməkhaqqının səviyyəsinə təsir edən bazar amillərinə aid deyil:

- işçi qüvvəsinin qiyməti
- √ xarici iqtisadi əlaqələr
- əmtəə satışı bazarının konyunkturası
- hazır məhsulun qiyməti
- əmək vasitələrinin qiyməti

111. Əməkhaqqının səviyyəsinə hansı amillər təsir edir?

- xarici və daxili
- √ bazar və qeyri-bazar
- sabit və qeyri-sabit
- texniki və texnoloji
- mütləq və nisbi

112. Real əməkhaqqı necə müəyyən edilir?

- bankda əmanətlərin həcmi ilə

- √ nominal əməkhaqqına alınacaq istehlak mallarının və xidmətlərin həcmi ilə
- əhaliyyə göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə
- asudə vaxta sərf olunan bəsaitin həcmi ilə
- mal və xidmətlərin qiymət indeksinin dinamikası ilə

113. Nominal əməkhaqqı nədir?

- işçinin ezamiyyətilə bağlı aldığı pul vəsaitidir
- √ işçinin sərf etdiyi əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinə görə aldığı pul vəsaitidir
- işçinin sosial sığortası ilə bağlı aldığı pul vəsaitidir
- işçinin mənfəətdə iştirakına görə aldığı pul vəsaitidir
- işçinin əmək qabiliyyətinin itirilməsinə görə aldığı pul vəsaitidir

114. Həyat səviyyəsi baxımından əməkhaqqının növlərinə aiddir:

- birbaşa və dolay
- √ nominal və real
- progressiv və qeyri-progressiv
- optimal və qeyri-optimal
- minimum və maksimum

115. Həyat səviyyəsi baxımından əməkhaqqının neçə növü var?

- 3
- √ 2
- 5
- 6
- 4

116. Əlavə əməkhaqqına nə aid deyil?

- işəmuzd əlavə qazanc
- əlavə ödəmələr
- birdəfəlik mükafatlar
- √ tariff maaşı
- müntəzəm ödəmələr

117. Əməkhaqqı hansı hissələrə ayrılır?

- birbaşa və dolay
- √ əsas və əlavə
- birinci və ikinci
- minimum və maksimum
- xarici və daxili

118. Əməkhaqqı neçə hissəyə ayrılır?

- 3
- √ 2
- 5
- 6
- 4

119. Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- təkrar-istehsal funksiyası
- √ fəallaşdırıcı funksiyası
- mövqe funksiyası
- ehtiyat-yerləşdirici funksiya
- stimullaşdırıcı funksiya

120. Əhalinin əmək gəlirlərinə aid deyil:

- əməkhaqqı
- √ renta
- əlavələr
- kompensasiyalar
- mükafat

121. Əməkhaqqı hansı gəlirlərin əsas hissəsi kimi çıxış edir?

- mülkiyyətdən gəlirlərinin
- √ əmək gəlirlərinin
- torpaqdan gəlirin
- kapitaldan gəlirin
- sahibkarlıq gəlirinin

122. Əməkhaqqının səviyyəsi işçinin nəyini əks etdirir?

- siyasi mövqeyini
- √ sosial mövqeyini
- ailə tərkibini
- elmi fəaliyyəti
- vətəndaş mövqeyini

123. Muzdlu işçi baxımından əməkhaqqı nədir?

- mülkiyyətdən əldə olunan gəlirdir
- √ əmək gəliridir
- qiymətli kağızlardan əldə olunan gəlirdir
- qeyri-əmək gəliridir
- sosial transferdir

124. Sahibkarların nöqteyi-nəzərindən işçi qüvvəsinin saxlanılmasına çəkilən xərc necə çıxış edir?

- müəssisənin istehsal vasitələrinin alınmasına çəkilən xərclər kimi
- √ müəssisənin rəqabətqabiliyyətini təmin edən əsas amil kimi
- sahibkarların hüquqi şəxs kimi qeydə alınmasına təsir edən amil kimi
- müəssisənin mülkiyyət formasına təsir edən amil kimi
- sahibkarların vergiyə cəlb olunmasına təsir edən amil kimi

125. İşəgötürən baxımından əməkhaqqı nədir?

- xam malın alınmasına çəkilən xərcdir
- √ müəssisədə çalışan işçi qüvvəsinin saxlanılmasına çəkilən xərcdir
- məhsulun qablaşdırılmasına çəkilən xərcdir
- işçi qüvvəsinin əməyinin mühafizəsinə çəkilən xərcdir
- istehsalın genişlənməsinə çəkilən xərcdir

126. Əməkhaqqının həcmi necə müəyyən olunur?

- işçi qüvvəsinin miqrasiyasına çəkilən xərclərlə
- √ işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını təmin edən həyatı nemətlərin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin formalaşmasına sərf olunan vasitələrinin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin bölgüsü ilə əlaqədar xərclərin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsinin artırılmasına sərf olunan vasitələrinin dəyəri ilə

127. Hüquqi kateqoriya kimi əməkhaqqı nədir?

- vətəndaşların sosial zəmanətlərinin ödənilməsi formasıdır

- ✓ işçinin əmək müqaviləsinin şərtlərinə uyğun öz vəzifəsini icra etdiyinə görə aldığı haqdır
- işçinin tibbi sığortası ilə bağlı aldığı haqdır
- xarici vətəndaşların əmək miqrant kimi aldığı haqdır
- işçinin ezamiyyə xərclərin ödənilməsi üçün verilən haqdır

128. İqtisadi kateqoriya kimi əməkhaqqı nədir?

- işsizlik müavinətin qiymətinin çevrilmiş formasıdır
- sosial müavinətlərin qiymətinin çevrilmiş formasıdır
- sosial sığortanın qiymətinin çevrilmiş formasıdır
- istehlak xidmətlərin qiymətinin çevrilmiş formasıdır
- ✓ əməyin qiymətinin çevrilmiş formasıdır

129. İş qüvvəsi dəyərinin aşağı həddi necə müəyyən olunur?

- istehsal prosesində istifadə olunan vasitələrin dəyəri ilə
- ✓ işçi qüvvəsinin bərpası üçün zəruri olan yaşayış vasitələrinin dəyəri ilə
- işçilərin istirahətinə sərf olunan vasitələrin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin təhlükəsizliyinə sərf olunan vasitələrin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin saxlanılmasına sərf olunan vasitələrin dəyəri ilə

130. Əməkhaqqı hansı məqsədlə ödənilir?

- Xam malın alınmasını təmin etmək
- ✓ İşçinin öz iş qüvvəsinin təkrar istehsalını təmin etmək
- işçi qüvvəsinin asudə vaxtının təşkilini təmin etmək
- işçi qüvvəsinin sağlamlığının qorunmasını təmin etmək
- məhsulun satışını təmin etmək

131. Əməkhaqqı dedikdə, nə başa düşülür?

- işçi qüvvəsinin təhsilinə sərf olunan vəsait
- ✓ işçi qüvvəsindən istifadənin qiyməti
- işçi qüvvəsinin istifadə etdiyi mal və qiymətlərin qiyməti
- işçi qüvvəsinin yenidən hazırlığı prosesinə sərf olunan vəsait
- işçi qüvvəsinin sağlamlığına sərf olunan vəsait

132. Yoxsulluğun göstəricilərinə aiddir:

- nigahların sayı
- əhalinin miqrasiya prosesində iştirak səviyyəsi
- əhalinin mobillik səviyyəsi
- təbii artım əmsalı
- ✓ cəhali arasında funksional savadsızlığın səviyyəsi

133. Yoxsulluq nə deməkdir?

- insanın elmi-texniki nailiyyətlərdən bəhrələnməsi
- əhalinin əmək miqrasiyasının məhdudlaşdırılması
- insanın maraq dairəsinin məhdudlaşdırılması
- ✓ insanın müxtəlif həyat fəaliyyəti sahələrində imkanlarının məhdudlaşdırılması
- qohumluq əlaqələrinin pozulması

134. Yoxsulluqdan xüsusi ilə əziyyət çəkən əhali qruplarına aiddir:

- ailəli və subaylar
- evdar qadınlar və gənclər
- əmək qabiliyyəti yaşında olanlar
- hərbi xidmətdə olanlar
- ✓ uşaqlar və yaşlılar

135. Yoxsulluğun səciyyələrinə aid deyil:

- yaşayış üçün maddi vəsaitlərin olmaması
- ləyaqətli həyat sürməkdən məhrum olmaq
- hüquq və azadlıqlardan məhrum olmaq
- ✓ səyahətlərdən yararlanmamaq
- həyat şəraitindən bəhrələnməmək

136. Sosial risklərə aid deyil:

- yoxsulluq,
- işsizlik
- əlillik
- ailə başçısının itirilməsi
- ✓ hərbi qulluq

137. İnsan inkişafı indeksi üzrə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- 5.0
- 6.0
- 2.0
- 3.0
- ✓ 4.0

138. İnsan inkişafı indeksi hansı intervalda müəyyən olunur?

- 3-4 intervalında
- 4-5 intervalında
- 1-2 intervalında
- 2-3 intervalında
- ✓ 0-1 intervalında

139. İnsan inkişafı indeksinin müddət baxımından hesablanması necə aparılır?

- üçillik
- iyirmi illik
- onillik
- ✓ hər il üzrə
- beşillik

140. İnsan inkişafı indeksinin neçə göstəricisi var?

- 2.0
- 6.0
- 5.0
- ✓ 3.0
- 4.0

141. Həyat səviyyəsinin göstəricilər sistemində aid deyil:

- təhsil səviyyəsi
- alıcılıq qabiliyyəti
- səhiyyənin vəziyyəti
- məşğulluq səviyyəsi
- ✓ siyasi mənsubiyyət

142. Həyat səviyyəsi kateqoriyası ilk dəfə kim tərəfindən istifadə edilmişdir?

- A.Smit

- C.Keyns
- Q.Tarq
- √ K.Marks
- D.Rikardo

143. Həyat səviyyəsinə aid deil:

- əhalinin mədəni və təhsil səviyyəsi
- əhalinin gəlirləri və istehlakı
- əmək və məişət şəraiti
- √ əhalinin siyasi partiyalara cəlb olunma səviyyəsi
- sağlamlığı və demoqrafik vəziyyəti

144. Həyat səviyyəsi nəyin göstəricisidir?

- istehsalın həcmnin
- √ əhalinin rifah halının
- mal dövriyyəsinin həcmnin
- dövriyyədə olan pul kütləsinin həcmnin
- iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin

145. Həyat səviyyəsi nədir?

- əmək kollektivin daxilindəki qarşılıqlı münasibətlərin səviyyəsidir
- √ cəmiyyət miqyasında əhalinin maddi, sosial və mədəni tələbatlarının ödənilmə dərəcəsidir
- işçilərarasındakı qarşılıqlı münasibətlərin təzahür formasıdır
- istehlak qiymətləri indeksinin dəyişilməsinə təsir edən amildir
- əməyə tələbin artırılmasının və məşğulluğun genişlənməsinin dərəcəsidir

146. Əmək həyatının keyfiyyəti ilə bağlı məsələlərə aid deyil:

- əmək şəraiti
- √ sosial qruplarının təsnifatlaşdırılması
- iş gününün uzunluğu
- istehsalatdakı zədələnmələrin səviyyəsi
- əməyin məzmunu və xarakteri

147. Əməkhaqqının artırılması məqsədilə həmkarlar ittifaqı tərəfindən istifadə edilən yollara aid deyil:

- əmək bazarında təklifin məhdudlaşdırılması
- √ gəlirlərə vergiqoyma dərəcələrinin azaldılması
- istehsal sahələrinin inkişafına dəstək
- istehsalın inhisarçılığına qarşı mübarizə
- işə götürənlərə təzyiq göstərilməsi

148. Əməkhaqqının səviyyəsinə təsir edən əsas qeyri-bazar amili:

- xarici tənzimlənmə
- √ dövlət tənzimlənməsi
- beynəlxalq tənzimlənmə
- hazır məhsulun qiyməti
- siyasi tənzimlənmə

149. Əməkhaqqının səviyyəsinə təsir edən bazar amillərinə aid deyil:

- işçi qüvvəsinin qiyməti
- √ xarici iqtisadi əlaqələr
- əmtəə satışı bazarının konyunkturası
- hazır məhsulun qiyməti
- əmək vasitələrinin qiyməti

150. Əməkhaqqının səviyyəsinə hansı amillər təsir edir?

- xarici və daxili
- √ bazar və qeyri-bazar
- sabit və qeyri-sabit
- texniki və texnoloji
- mütləq və nisbi

151. Əməkhaqqının səviyyəsinə neçə qrup amil təsir edir?

- 3.0
- √ 2.0
- 5.0
- 6.0
- 4.0

152. Real əməkhaqqı necə müəyyən edilir?

- bankda əmanətlərin həcmi ilə
- √ nominal əməkhaqqına alınmış biləcək istehlak mallarının və xidmətlərin həcmi ilə
- əhaliyyə göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə
- asudə vaxta sərf olunan bəsaitin həcmi ilə
- mal və xidmətlərin qiymət indeksinin dinamikası ilə

153. Nominal əməkhaqqı nədir?

- işçinin ezamiyyətilə bağlı aldığı pul vəsaitidir
- √ işçinin sərf etdiyi əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinə görə aldığı pul vəsaitidir
- işçinin sosial sığortası ilə bağlı aldığı pul vəsaitidir
- işçinin mənfəətdə iştirakına görə aldığı pul vəsaitidir
- işçinin əmək qabiliyyətinin itirilməsinə görə aldığı pul vəsaitidir

154. Həyat səviyyəsi baxımından əməkhaqqının növlərinə aiddir:

- birbaşa və dolay
- √ nominal və real
- progressiv və qeyri-progressiv
- optimal və qeyri-optimal
- minimum və maksimum

155. Həyat səviyyəsi baxımından əməkhaqqının neçə növü var?

- 3.0
- √ 2.0
- 5.0
- 6.0
- 4.0

156. Əlavə əməkhaqqına nə aid deyil?

- əlavə ödəmələr
- müntəzəm ödəmələr
- √ tariff maaşı
- birdəfəlik mükafatlar
- işəməz əlavə qazanc

157. Əməkhaqqı hansı hissələrə ayrılır?

- birbaşa və dolay

- ✓ əsas və əlavə
- birinci və ikinci
- minimum və maksimum
- xarici və daxili

158. Əməkhaqqı neçə hissəyə ayrılır?

- 3.0
- ✓ 2.0
- 5.0
- 6.0
- 4.0

159. Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- təkrar-istehsal funksiyası
- ✓ fəallaşdırıcı funksiyası
- mövqe funksiyası
- ehtiyat-yerləşdirici funksiya
- stimullaşdırıcı funksiya

160. Əməkhaqqı hansı gəlirlərin əsas hissəsi kimi çıxış edir?

- mülkiyyətdən gəlirlərinin
- ✓ əmək gəlirlərinin
- torpaqdan gəlirin
- kapitaldan gəlirin
- sahibkarlıq gəlirinin

161. Əməkhaqqının səviyyəsi işçinin nəyini əks etdirir?

- siyasi mövqeyini
- ✓ sosial mövqeyini
- ailə tərkibini
- elmi fəaliyyəti
- vətəndaş mövqeyini

162. Muzdlu işçi baxımından əməkhaqqı nədir?

- mülkiyyətdən əldə olunan gəlirdir
- ✓ əmək gəliridir
- qiymətli kağızlardan əldə olunan gəlirdir
- qeyri-əmək gəliridir
- sosial transferdir

163. Sahibkarların nöqtəyi-nəzərindən işçi qüvvəsinin saxlanılmasına çəkilən xərc necə çıxış edir?

- müəssisənin istehsal vasitələrinin alınmasına çəkilən xərclər kimi
- ✓ müəssisənin rəqabətqabiliyyətini təmin edən əsas amil kimi
- sahibkarların hüquqi şəxs kimi qeydə alınmasına təsir edən amil kimi
- müəssisənin mülkiyyət formasına təsir edən amil kimi
- sahibkarların vergiyə cəlb olunmasına təsir edən amil kimi

164. İşəgötürən baxımından əməkhaqqı nədir?

- xam malın alınmasına çəkilən xərcdir
- ✓ müəssisədə çalışan işçi qüvvəsinin saxlanılmasına çəkilən xərcdir
- məhsulun qablaşdırılmasına çəkilən xərcdir
- işçi qüvvəsinin əməyinin mühafizəsinə çəkilən xərcdir
- istehsalın genişlənməsinə çəkilən xərcdir

165. Əməkhaqqının həcmi necə müəyyən olunur?

- işçi qüvvəsinin miqراسiyasına çəkilən xərclərlə
- ✓ işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını təmin edən həyatı nemətlərin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin formalaşmasına sərf olunan vasitələrinin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin bölgüsü ilə əlaqədar xərclərin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsinin artırılmasına sərf olunan vasitələrinin dəyəri ilə

166. Hüquqi kateqoriya kimi əməkhaqqı nədir?

- vətəndaşların sosial zəmanətlərinin ödənilməsi formasıdır
- ✓ işçinin əmək müqaviləsinin şərtlərinə uyğun öz vəzifəsini icra etdiyinə görə aldığı haqdır
- işçinin tibbi sığortası ilə bağlı aldığı haqdır
- xarici vətəndaşların əmək miqrant kimi aldığı haqdır
- işçinin ezamiyyə xərclərinin ödənilməsi üçün verilən haqdır

167. İş qüvvəsi dəyərinin aşağı həddi necə müəyyən olunur?

- istehsal prosesində istifadə olunan vasaitlərin dəyəri ilə
- ✓ işçi qüvvəsinin bərpası üçün zəruri olan yaşayış vasitələrinin dəyəri ilə
- işçilərin istirahətinə sərf olunan vasaitlərin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin təhlükəsizliyinə sərf olunan vasaitlərin dəyəri ilə
- işçi qüvvəsinin saxlanılmasına sərf olunan vasaitlərin dəyəri ilə

168. Əməkhaqqı hansı məqsədlə ödənilir?

- Xam malın alınmasını təmin etmək
- ✓ İşçinin öz iş qüvvəsinin təkrar istehsalını təmin etmək
- işçi qüvvəsinin asudə vaxtının təşkilini təmin etmək
- işçi qüvvəsinin sağlamlığının qorunmasını təmin etmək
- məhsulun satışını təmin etmək

169. Gəlirlər və əməkhaqqının makroiqtisadi səviyyədə tənzimlənməsinə hansı siyasətin tərkib hissəsidir?

- ✓ sosial-iqtisadi
- fiskal
- maliyyə
- vergi
- pul-kredit

170. Əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimləməsi vasitələrinin məcmusuna aid deyil:

- sosial transfertlər
- vergilər
- tariflər
- ✓ ezamiyyə xərcləri
- qiymətlər

171. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin inzibati metodları özündə hansı tədbirlərini əks etdirir?

- stimullaşdırma, motivləşdirmə və mükafatlandırma
- motivləşdirmə, icazə, sövqetmə
- məcburetmə, vadaretmə, tənzimlənmə
- ✓ qadağa, icazə və məcburiyyət
- maraqlandırma, sövqetmə, qadağa

172. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin qanunverici aktlarına aid deyil:

- Vergi Məcələsi

- Minimum əməkhaqqı haqqında Qanun
- Konstitusiya
- Əmək Məcələsi
- ✓ Ailə Məcələsi

173. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin qanunverici metodu nədir?

- dövlət tərəfindən vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsidir
- minimum əməkhaqqının müəyyən edilməsi qaydasıdır
- dövlət tərəfindən yaşayış minimumunun təyin edilməsidir
- ✓ dövlətin qanunverici aktları və normativ sənədləri vasitəsilə tənzimləmə üsuludur
- qanunverici aktların işlənməsi və tətbiqidir

174. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin əsas iqtisadi metodlarına aid deyil:

- büdcə sferasına aid olan müəssisələrin işçilərinin əməkhaqqının tənzimlənməsi
- cəmiyyətdə səmərəli məşğulluğun təmin edilməsi
- əməkhaqqının minimum səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- vergi siyasəti
- ✓ təbii artımın sürətləndirilməsi

175. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin neçə əsas iqtisadi metodu var?

- 2
- 6
- 5
- ✓ 4
- 3

176. Əhali gəlirlərinin yenidən bölgüsünün məqsədi:

- iş şəraitinin yaxşılaşdırılması
- istehlak mal və xidmətlərinin dinamikasının təhlili
- işçilərinin əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılması
- ✓ cəmiyyətin aztəminatlı təbəqələrinin normal həyat səviyyəsinin təmin olunması
- müəssisənin mənfəətinin artırılması

177. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi alətlərinə aid deyil:

- istehlak mal və xidmətlərin tənzimlənməsi
- vergiqoyma üzrə güzəştlər
- pul kütləsinin tənzimlənməsi
- sosial transferlər
- ✓ əmlak sığortasının şərtləri

178. Təsir üsulu üzrə gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi metodlarına aiddir:

- əsas və əlavə
- fərdi və kollektiv
- ✓ birbaşa və dolay
- ümumi və xüsusi
- pozitiv və neqativ

179. Təsir üsulu üzrə gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin neçə metodu var?

- 5
- ✓ 2
- 3
- 6
- 4

180. Təsir növü üzrə gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi metodlarına aid deyil:

- inzibati
- razılaşma
- qanunverici
- ✓ statistik
- iqtisadi

181. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin metodu nədir?

- əhalinin əmanətlərinə təsir edən amillərdir
- əhalinin xərclərinə təsir edən amillərdir
- əhalinin rifah halını müəyyən edən göstəricilərdir
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətini müəyyən edən üsullardır
- ✓ əhalinin gəlirlərinə müəyyən təsir üsulları və yollarıdır

182. Əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin neçə forması var?

- 2
- 6
- 5
- ✓ 4
- 3

183. Dövlət tənzimlənməsinin tərkib hissələrinə aiddir:

- elmi, qeyri-mütəşəkkil və siyasi
- hüquqi, iqtisadi və siyasi
- maddi, qeyri-maddi və sosial
- ✓ maddi, institusional və konseptual
- bazar, qeyri-bazar və sosial

184. Makroiqtisadi səviyyədə gəlirlərin yenidən bölgüsü imkanları nə ilə məhdudlaşır?

- ailə büdcəsinin həcmi ilə
- ev təsərrüfatlarının gəlirlərinin həcmi ilə
- insanın fərdi əmək gəlirinin səviyyəsi ilə
- ✓ dövlət büdcəsinə daxil olmalarının həcmi ilə
- müəssisənin mənfəətinin həcmi ilə

185. Gəlirlər və əməkhaqqının tənzimlənməsinin zəruriliyinin əsas obyektiv səbəblərinə aid deyil:

- ✓ ölkənin xarici iqtisadi əlaqələrinin genişləndirilməsi
- qeyri-leqal iqtisadiyyatın hələ də mövcudluğu
- əhalinin böyük hissəsinin yoxsulluq həddində yaşaması
- əhalinin gəlirlərinin kəskin diferensiallaşması
- işsizliyin mövcudluğu

186. Milli gəlirin bölgüsü və yenidən bölgüsündə, həmçinin tənzimlənməsində dövlətin funksiyalara aid deyil:

- zəmanətli minimum əməkhaqqını təyin etmək
- vergi qoyma prosesi tənzimləmək
- kollektiv müqavilələrin qanunvericiliklə tənzimlənməsi
- ✓ ailədə işləyən ailə üzvlərinin sayını tənzimləmək
- iqtisadiyyatın dövlət sektorunda əməkhaqqını birbaşa tənzimləmək

187. Dövlətin əhalinin gəlirlərinə təsiri ilə bağlı baş verən funksional dəyişikliklərə aid deyil:

- gəlirlərin ədalətli bölgüsü yolu ilə ictimai məhsuldan pay almaq hüquqlarının təmin olunması və gəlirlərin əldə olunması üçün bərabər imkanların yaradılması
- iqtisadiyatın struktur dəyişiklikləri ilə bağlı sosial proqramların qəbulu və həyata keçirilməsi
- vergi qoymanın sosial dəstəklə əlaqələndirilməsi üzrə səmərəli siyasətin həyata keçirilməsi
- gəlirlərin əldə olunmasında və bölgüsündə kəskin fərqlərin azaldılması
- ✓ işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsinin artırılması

188. Əhalinin gəlirlərinin tənzimlənməsində dövlətin əsas məqsədi nədən ibarətdir?

- rəşional bədcə səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən
- ailə bədcəsi səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən
- dövlət bədcəsi səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən
- ✓ yaşayış minimumunun əsasını təşkil edən mal və xidmətlərin minimum həcmindən aşağı olmamaq şərtilə hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən
- optimal bədcə səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən

189. Gəlirlər və əməkhaqqının dövlət tənzimlənməsi nədir?

- ev təsərrüfatlarında adambaşına gəlirlərin həcmnin meəyyəm olunmasıdır
- aztəminatlı əhali qruplarının gəlirlərin həcmnin müəyyən olunmasıdır
- müxtəlif sosial qrupların gəlirlərinin vergi qoymaya cəlb olunmasıdır
- ✓ müxtəlif əhali qruplarının diferensiyalaşdırılmış vergi qoymaya cəlb olunan gəlirlərinin bədcə vasitəsilə yenidən bölgüsüdür
- ailə üzvlərinin arasında nemətlərin bölgüsüdür

190. Əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsi vasitələrinin məcmusuna aid deyil:

- sosial transfərlər
- vergilər
- ✓ ezamiyyə xərcləri
- tariflər
- qiymətlər

191. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin razılaşıma metodları hansı sistemdə əsas yer tutur?

- sığorta
- bədcə
- vergi
- ✓ sosial tərəfdaşlıq
- maliyyə

192. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin inzibati metodları özündə hansı tədbirlərini əks etdirir?

- maraqlandırma, sövqetmə, qadağa
- məcburetmə, vadaretmə, tənzimlənmə
- motivləşdirmə, icazə, sövqetmə
- ✓ qadağa, icazə və məcburiyyət
- stimullaşdırma, motivləşdirmə və mükafatlandırma

193. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin inzibati metodları nəyə əsaslanır?

- müəssisənin idarəetmə sisteminə
- sosial normaların tətbiqinə
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması prinsiplərinə
- ✓ müvafiq hakimiyyət qüvvəsinə
- işçilərin şəxsi təşəbbüsünə

194. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin qanunverici aktlarına aid deyil:

- Əmək Məcələsi
- Minimum əməkhaqqı haqqında Qanun

- Vergi Məcələsi
- √ Ailə Məcələsi
- Konstitusiya

195. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin qanunverici metodu nədir?

- qanunverici aktların işlənməsi və tətbiqidir
- dövlət tərəfindən yaşayış minimumunun təyin edilməsidir
- minimum əməkhaqqının müəyyən edilməsi qaydasıdır
- √ dövlətin qanunverici aktları və normativ sənədləri vasitəsilə tənzimləmə üsuludur
- dövlət tərəfindən vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsidir

196. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin əsas iqtisadi metodlarına aid deyil:

- əməkhaqqının minimum səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- √ təbii artımın sürətləndirilməsi
- büdcə sferasına aid olan müəssisələrin işçilərinin əməkhaqqının tənzimlənməsi
- cəmiyyətdə səmərəli məşğulluğun təmin edilməsi
- vergi siyasəti

197. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin neçə əsas iqtisadi metodu var?

- 2.0
- √ 4.0
- 5.0
- 6.0
- 3.0

198. Əhali gəlirlərinin yenidən bölgüsünün məqsədi:

- iş şəraitinin yaxşılaşdırılması
- √ cəmiyyətin aztəminatlı təbəqələrinin normal həyat səviyyəsinin təmin olunması
- işçilərinin əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılması
- istehlak mal və xidmətlərinin dinamikasının təhlili
- müəssisənin mənfəətinin artırılması

199. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi alətlərinə aid deyil:

- vergiqoyma üzrə güzəştlər
- pul kütləsinin tənzimlənməsi
- √ əmlak sığortasının şərtləri
- istehlak mal və xidmətlərin tənzimlənməsi
- sosial transferlər

200. Təsir üsulu üzrə gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi metodlarına aiddir:

- pozitiv və neqativ
- √ birbaşa və dolay
- fərdi və kollektiv
- əsas və əlavə
- ümumi və xüsusi

201. Təsir növü üzrə gəlirlərin dövlət tənzimlənməsi metodlarına aid deyil:

- inzibati
- √ statistik
- qanunverici
- razılaşma
- iqtisadi

202. Əhalinin gəlirlərinin dövlət tənzimlənməsinin neçə forması var?
- 2.0
 - √ 4.0
 - 5.0
 - 6.0
 - 3.0
203. Makroiqtisadi səviyyədə gəlirlərin yenidən bölgüsü imkanları nə ilə məhdudlaşır?
- müəssisənin mənfəətinin həcmi ilə
 - √ dövlət büdcəsinə daxil olmalarının həcmi ilə
 - ev təsərrüfatlarının gəlirlərinin həcmi ilə
 - insanın fərdi əmək gəlirinin səviyyəsi ilə
 - ailə büdcəsinin həcmi ilə
204. Gəlirlərin yenidən bölgüsü əsasən hansı yolla həyata keçirilir?
- sahibkarlıq gəlirlərinin bölgüsü yolu ilə
 - √ dövlət büdcəsi vasitəsilə
 - ailə gəlirlərinin bölgüsü yolu ilə
 - müəssisənin mənfəətinin bölgüsü yolu ilə
 - ev təsərrüfatı gəlirlərinin bölgüsü yolu ilə
205. Gəlirlər və əməkhaqqının tənzimlənməsinin zəruriliyinin əsas obyektiv səbəblərinə aid deyil:
- əhalinin böyük hissəsinin yoxsulluq həddində yaşaması
 - √ ölkənin xarici iqtisadi əlaqələrinin genişləndirilməsi
 - qeyri-leqal iqtisadiyyatın hələ də mövcudluğu
 - əhalinin gəlirlərinin kəskin diferensiasiyası
 - işsizliyin mövcudluğu
206. Milli gəlirin bölgüsü və yenidən bölgüsündə, həmçinin tənzimlənməsində dövlətin funksiyalara aid deyil:
- zəmanətli minimum əməkhaqqını təyin etmək
 - √ ailədə işləyən ailə üzvlərinin sayını tənzimləmək
 - kollektiv müqavilələrin qanunvericiliklə tənzimlənməsi
 - vergi qoyma prosesi tənzimləmək
 - iqtisadiyyatın dövlət sektorunda əməkhaqqını birbaşa tənzimləmək
207. Dövlətin əhalinin gəlirlərinə təsiri ilə bağlı baş verən funksional dəyişikliklərə aid deyil:
- gəlirlərin ədalətli bölgüsü yolu ilə ictimai məhsuldan pay almaq hüquqlarının təmin olunması və gəlirlərin əldə olunması üçün bərabər imkanların yaradılması
 - √ işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsinin artırılması
 - gəlirlərin əldə olunmasında və bölgüsündə kəskin fərqlərin azaldılması
 - vergi qoymanın sosial dəstəklə əlaqələndirilməsi üzrə səmərəli siyasətin həyata keçirilməsi
 - iqtisadiyyatın struktur dəyişiklikləri ilə bağlı sosial proqramların qəbulu və həyata keçirilməsi
208. Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin vəzifələrinə aid deyil:
- gəlirlərin büdcə vasitəsilə yenidən bölgüsünün daha səmərəli yollarını müəyyən etmək
 - √ gəlirlərin transformasiyasını təmin etmək
 - əhalinin istehlakını ən azı yaşayış minimumu büdcəsi səviyyəsində təmin etmək
 - gəlirlərin və əməkhaqqının tənzimlənməsi məqsədilə onlara vergi qoymada şəffaflığı təmin etmək
 - gəlirlərinin bölgüsündə aztəminatlı əhali qruplarının mənafeələrini müdafiə etmək
209. Əhalinin gəlirlərinin tənzimlənməsində dövlətin əsas məqsədi nədən ibarətdir?
- rəşional büdcə səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən

- ✓ yaşayış minimumunun əsasını təşkil edən mal və xidmətlərin minimum həcmindən aşağı olmamaq şərti ilə hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən
- dövlət büdcəsi səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən
- ailə büdcəsi səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən
- optimal büdcə səviyyəsində hər bir fərdin istehlak tələbatını təmin etməkdən

210. Gəlirlər və əməkhaqqının dövlət tənzimlənməsi nədir?

- ailə üzvlərinin arasında nemətlərin bölgüsüdür
- ✓ müxtəlif əhali qruplarının diferensiyalaşdırılmış vergi qoymaya cəlb olunan gəlirlərinin büdcə vasitəsilə yenidən bölgüsüdür
- müxtəlif sosial qrupların gəlirlərinin vergi qoymaya cəlb olunmasıdır
- aztəminatlı əhali qruplarının gəlirlərinin həcmi müəyyən olunmasıdır
- ev təsərrüfatlarında adambaşına gəlirlərin həcmi müəyyən olunmasıdır

211. Gəlirlər və əməkhaqqının makroiqtisadi səviyyədə tənzimlənməsinə hansı siyasətin tərkib hissəsidir?

- maliyyə
- ✓ sosial-iqtisadi
- pul-kredit
- fiskal
- vergi

212. Yoxsulluq səviyyəsi hansı ölçü vahidi ilə ölçülür?

- ball
- ✓ faiz
- hers
- barel
- manat

213. Yoxsulluq həddi hansı ölçü vahidi ilə ölçülür?

- saat
- ✓ manat
- faiz
- dərəcə
- mikron

214. Avropa sosial modellərinə korporativ yanaşma nəyi nəzərdə tutmur?

- ✓ əhalinin kəskin təbəqələşməsinin qarşısını almaq
- sosial yardım sahəsində korporativ-sığorta mexanizminin əhəmiyyətini
- dövlət yardım sisteminin fəal olması
- sosial yardımın göstərilməsində ictimai və xeyriyyə təşkilatlarının, özəl agentliklərin köməkçi rola malik olmasını
- sosial yardımın göstərilməsində mərkəzləşdirilmə və qeyri-mərkəzləşdirilmə prinsiplərinin əlaqələndirilməsini

215. Avropa sosial modellərinə dövlət (paternalist) yanaşması nəyi nəzərdə tutmur?

- dövlət sosial əhəmiyyətli malların siyahısını və onların qiymətlərini müəyyən edir
- sosial siyasətlə bağlı bütün xərclər dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilir
- dövlət istehsal və əmək münasibətlərinin nizamlanmasına nəzarət edir
- dövlət əhalinin təhsil, səhiyyə və s. xidmətlərdən yararlanmasını təmin edir
- ✓ dövlət maddəli işçilərin gəlir vergisindən azad edir

216. Avropa sosial modellərinə aid deyil:

- Skandinaviya (İsveç) modeli
- Anqlosakson modeli
- Aralıq dənizi modeli
- Kontinental modeli

✓ Xəzər modeli

217. İstehlak səbətinə daxil olan ərzaq məhsulları və xidmətlər nəyin əsasında hesablanır?

- azad qiymətlər
- mütləq qiymətlər
- fiksə olunmuş qiymətlər
- vergi və rüsumlar
- ✓ orta bazar qiymətləri və tariflər

218. Minimum istehlak səbətinə daxil olan xidmətlərə aid deyil:

- təhsil
- ✓ xaricə səyahət
- mənzil-kommunal
- nəqliyyat
- rabitə

219. Minimum istehlak səbətinə daxil olan qeyri-ərzaq mallarına aid deyil:

- geyim
- dərman preparatları
- mədəni-məişət əşyaları
- ✓ tikinti materialları
- dəftərxana ləvazimatları

220. Yaşayış minimum neçə qrup əhali üçün müəyyən olunur?

- 4
- 6
- 5
- ✓ 3
- 2

221. Minimum istehlak səbətinə nə daxildir?

- əmək, əmək cismi və vasitələri
- qida məhsulları, xammal və müxtəlif əşyalar
- ləvazimatlar, alətlər və inventarlar
- xammal, material və alətlər
- ✓ ərzaq, qeyri-ərzaq malları və xidmətlər

222. İstehlak səbəti məsələsini hansı qanun tənzimləyir?

- “Gəlirlərin indeksləşdirilməsi haqqında” Qanun
- tələb və təklif qanunu
- “Əmək kollektivləri haqqında” Qanun
- ✓ “Yaşayış minimumu haqqında” Qanun
- “Minimum əməkhaqqı haqqında” Qanun

223. Minimum istehlak səbəti anlayışı Azərbaycanda hansı dövrdən istifadə olunmağa başlamışdır?

- 1970-ci illərin əvvəllərindən
- 2010-cu illərin əvvəllərindən
- ✓ 1990-cı illərin əvvəllərindən
- 2000-ci illərin əvvəllərindən
- 1980-cı illərin əvvəllərindən

224. Yaşayış minimumu nədir?

- vergi və rüsumların minimum səviyyəsidir
- əhalinin sosial müdafiəyə ehtiyacı olan hissəsinin gəlirlərinin məcmusudur
- mal və xidmətlərin qiymət indeksinin dinamikasıdır
- √ minimum istehlak səbətinin dəyəri və icbari ödənişlərin cəmindən ibarət olan sosial normadır
- minimum əməkhaqqının orta əməkhaqqına nisbətidir

225. Sosial problemləri mümkün qədər ədalətli həll etmək üçün dövlətin qarşısında duran vəzifələrinə aid deyil:

- Əhalinin miqrasiyası prosesinə nəzarəti həyata keçirir
- Sosial infrastruktur sahələrini inkişaf etdirir
- Minimum sosial standartları, sosial normaları mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir
- √ Müəssisədə vəzifə nomenklaturasını nəzərdən keçirir
- Hər sosial qrupa aid olan əhalinin sayını müəyyənləşdirir

226. Dövlətin sosial siyasət sisteminin prinsiplərinə aid deyil:

- Milli həmrəylik və sosial ədalət
- Hakimiyyət səlahiyyəti (dövlət) və ictimai (qeyri-dövlət) əsasların vəhdəti
- Sosial risklərin nəzərə alınması
- √ Beynəlxalq səviyyədə siyasi əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi
- Səlahiyyətlərin bölgüsü

227. Gəlir və əməkhaqqı sahəsində makroiqtisadi siyasətin tətbiq olunma istiqamətlərinə aiddir:

- daxili və xarici
- idxal və ixrac
- idarəetmə və liberal
- √ monetar və fiskal
- proteksion və məhdudlaşdırıcı

228. Minimum dövlət sosial standartlarının müəyyən edilməsi vəzifələrinə aid deyil:

- Maliyyə resurslarını prioritet sosial siyasət istiqamətlərinə yönəltmək.
- √ işçi qüvvəsinin əmək miqrasiyasını məhdudlaşdırmaq
- sosial ödəmələrin normativ baxımdan əsaslandırılması.
- Əhalinin sosial müdafiəsini təmin etmək
- Sosial sabitliyi təmin etmək

229. Dövlət minimum sosial standartların işlənməsində neçə istiqamət nəzərdə tutulur?

- 3
- 6
- 5
- √ 2
- 4

230. Dövlət minimum sosial standartlar sisteminin formalaşması prinsiplərinə aid deyil:

- vətəndaşların konstitusiyaya hüquqların şərtsiz yerinə yetirilməsi;
- dövlət minimum sosial standartları haqqında əhalinin məlumatlandırılması
- dövlətin minimum sosial standartlarının hərtərəfli əsaslandırılması
- √ gəlirlərə vergiqoymada şəffaflığın təmin olunması
- sosial müdafiənin və sosial xidmətlərin ümumi xarakter daşması;

231. Sosial standart nədir?

- işçi qrupları üçün nəzərdə tutulmuş iş normalarının icra olunma səviyyəsidir
- kadr axıcılığının qarşısının alınması tədbirlərinin məcmusudur
- aztəminatlı əhali qruplarının tələbatlarının ödənilməsi üçün ayrılan vəsaitinin həcmidir
- √ əhali qrupu üçün normal hesab edilən müxtəlif nemətlərin istehlakının formalaşmış səviyyəsidir

- rəhbər işçilər üçün idarə etmə normasının müəyyən olunma qaydasıdır

232. Minimum sosial standartların qəbul olunması nədir?

- asosial-əmək münasibətlərinin inkişaf etdirilməsidir
- vergi sisteminin təkmilləşdirilməsidir
- əmək intizamının reqlamentləşməsidir
- ✓ sosial normativlərin və normaların hüquqi reqlamentləşməsidir
- ekoloji normativlərin işlənilib hazırlanması prosesidir

233. Sosial standart rəsmi normativ şəkildə necə xarakter daşıyır?

- progressiv və regressiv
- optimal və subyektiv
- nisbi və dinamik
- mütləq və dəyişkən
- ✓ mütləq və tövsiyyə

234. Sosial standart hansı sahədə sosial inkişafın idarə edilməsi üçün vasitə kimi dövlət tərəfindən istifadə olunur:

- sosial-iqtisadi siyasətin işlənməsində
- sosial proqramların yerinə yetirilməsində
- ✓ ailədə uşaqların sayının planlaşdırılmasında
- ehtiyatların sosial sferaya yönəldilməsində
- vətəndaşlara sosial zəmanətlərin təqdim olunmasında

235. Sosial siyasətin işlənməsində sosial standartlar necə istifadə olunur?

- stimullaşdırma vasitəsi kimi
- motivləşdirmə vasitəsi kimi
- proqnozlaşdırma vasitəsi kimi
- planlaşdırma vasitəsi kimi
- ✓ idarəetmə vasitəsi kimi

236. Gəlirlər və əməkhaqqı siyasətinin həyata keçirilməsi əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- hüquqi əsaslar üzrə pensiya təminatının tənzimlənməsi;
- məşğulluq sahəsində əhaliyə, o cümlədən işsizlərə sosial zəmanətlərin təqdim edilməsi;
- sosial tərəfdaşlıq sistemində gəlirlər və əməkhaqqının tənzimlənməsi;
- əldə olunan gəlirlərin səviyyəsinə vergiqoyma sisteminin təsiri;
- ✓ beynəlxalq iqtisadi əlaqələrin möhkəmləndirilməsi

237. Yoxsulluq həddi hansı ölçü vahidi ilə ölçülür?

- ✓ manat
- saat
- faiz
- dərəcə
- mikron

238. İstehlak səbətinə daxil olan ərzaq məhsulları və xidmətlər nəyin əsasında hesablanır?

- fiksə olunmuş qiymətlər
- azad qiymətlər
- mütləq qiymətlər
- ✓ orta bazar qiymətləri və tariflər
- vergi və rüsumlar

239. Minimum istehlak səbətinə daxil olan xidmətlərə aid deyil:

- rabitə
- təhsil
- nəqliyyat
- mənzil-kommunal
- √ xaricə səyahət

240. Minimum istehlak səbətinə daxil olan qeyri-ərzaq mallarına aid deyil:

- geyim
- dərman preparatları
- mədəni-məişət əşyaları
- √ tikinti materialları
- dəftərxana ləvazimatları

241. Yaşayış minimum neçə qrup əhali üçün müəyyən olunur?

- 2.0
- 5.0
- √ 3.0
- 4.0
- 6.0

242. Minimum istehlak səbətinə nə daxildir?

- xammal, material və alətlər
- əmək, əmək cismi və vasitələri
- qida məhsulları, xammal və müxtəlif əşyalar
- ləvazimatlar, alətlər və inventarlar
- √ ərzaq, qeyri-ərzaq malları və xidmətlər

243. Yaşayış minimumu nədir?

- mal və xidmətlərin qiymət indeksinin dinamikasıdır
- əhalinin sosial müdafiyyə ehtiyacı olan hissəsinin gəlirlərinin məcmusudur
- vergi və rüsumların minimum səviyyəsidir
- minimum əməkhaqqının orta əməkhaqqına nisbətidir
- √ minimum istehlak səbətinin dəyəri və icbari ödənişlərin cəmindən ibarət olan sosial normadır

244. Sosial problemləri mümkün qədər ədalətli həll etmək üçün dövlətin qarşısında duran vəzifələrinə aid deyil:

- Hər sosial qrupa aid olan əhalinin sayını müəyyənləşdirir
- Minimum sosial standartları, sosial normaları mütəmadi olaraq nəzərdən keçirir
- Sosial infrastruktur sahələrini inkişaf etdirir
- √ Müəssisədə vəzifə nomenklaturasını nəzərdən keçirir
- Əhalinin miqrasiyası prosesinə nəzarəti həyata keçirir

245. Dövlətin sosial siyasət sisteminin prinsiplərinə aid deyil:

- Milli həmrəylik və sosial ədalət
- Hakimiyyət səlahiyyəti (dövlət) və ictimai (qeyri-dövlət) əsasların vəhdəti
- Sosial risklərin nəzərə alınması
- √ Beynəlxalq səviyyədə siyasi əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi
- Səlahiyyətlərin bölgüsü

246. Gəlir və əməkhaqqı sahəsində makroiqtisadi siyasətin tətbiq olunma istiqamətlərinə aiddir:

- idarəetmə və liberal
- idxal və ixrac
- proteksion və məhdudlaşdırıcı
- daxili və xarici

✓ monetar və fiskal

247. Gəlirlər və əməkhaqqı sahəsində makroiqtisadi siyasət adətən neçə istiqamətdə tətbiq edilir?

- 5.0
- 6.0
- 3.0
- 4.0
- ✓ 2.0

248. Minimum dövlət sosial standartlarının müəyyən edilməsi vəzifələrinə aid deyil:

- ✓ işçi qüvvəsinin əmək miqrasiyasını məhdudlaşdırmaq
- Maliyyə resurslarını prioritet sosial siyasət istiqamətlərinə yönəltmək.
- Əhalinin sosial müdafiəsini təmin etmək
- Sosial sabitliyi təmin etmək
- sosial ödəmələrin normativ baxımdan əsaslandırılması.

249. Minimum sosial standartların qəbul olunması nədir?

- asosial-əmək münasibətlərinin inkişaf etdirilməsidir
- vergi sisteminin təkmilləşdirilməsidir
- əmək intizamının reqlamentləşməsidir
- ✓ sosial normativlərin və normaların hüquqi reqlamentləşməsidir
- ekoloji normativlərin işlənilib hazırlanması prosesidir

250. Sosial standart rəsmi normativ şəkildə necə xarakter daşıyır?

- nisbi və dinamik
- mütləq və dəyişkən
- optimal və subyektiv
- progressiv və regressiv
- ✓ mütləq və tövsiyyə

251. Sosial standart hansı sahədə sosial inkişafın idarə edilməsi üçün vasitə kimi dövlət tərəfindən istifadə olunur:

- sosial-iqtisadi siyasətin işlənməsində
- vətəndaşlara sosial zəmanətlərin təqdim olunmasında
- sosial proqramların yerinə yetirilməsində
- ✓ ailədə uşaqların sayının planlaşdırılmasında
- ehtiyatların sosial sferaya yönəldilməsində

252. Sosial siyasətin işlənməsində sosial standartlar necə istifadə olunur?

- stimullaşdırma vasitəsi kimi
- proqnozlaşdırma vasitəsi kimi
- planlaşdırma vasitəsi kimi
- ✓ idarəetmə vasitəsi kimi
- motivləşdirmə vasitəsi kimi

253. Yatızdırılmış (bağlı) inflyasiya nədə təzahür olunur?

- hərbi xərclərin artmasında
- ✓ əmtəə defisitinin gücləndirilməsində
- əməkhaqqının artmasında
- əmək miqrasiyasının gücləndirilməsində
- vergiqoyma faizlərin yüksəldilməsində

254. Yaranma səbəblərinə görə inflyasiyanın növlərinə aiddir:

- mülayim və hiper
- konkret və mücərrəd
- davamlı və qısa
- ✓ tələb inflyasiyası və təklif inflyasiyası
- struktur və qeyri-struktur

255. Yaranma səbəblərinə görə inflyasiyanın neçə növü var?

- 3
- 4
- 6
- 5
- ✓ 2

256. Təzəhür olunma formasına görə inflyasiyanın neçə növü var?

- 3
- 6
- 5
- ✓ 2
- 4

257. İnflyasiyanı yaradan əsas səbəblərə aid deyil:

- dövlət xərclərin artması
- büdcə kəsirinin mövcudluğu
- milli istehsalın real həcmnin azaldılması
- ✓ işçi qüvvəsinin rəqabət qabiliyyətinin gücləndirilməsi
- azad rəqabətin inhisarla əvəz olunması

258. Tarazlıq dərəcəsinə görə inflyasiyanın növlərinə aiddir:

- sabit və qeyri-sabit
- mütəmadi və dövri
- mütləq və nisbi
- ✓ tarazlaşdırılmış və tarazlaşdırılmamış
- müəyyən və qeyri-müəyyən

259. Tarazlıq dərəcəsinə görə inflyasiyanın neçə növü var?

- ✓ 2
- 5
- 3
- 6
- 4

260. Qiymətlərin artım sürətindən asılı olaraq inflyasiyanın hansı növləri var?

- dinamik, statistic, xroniki
- qısa, müddətli, sistematik
- dövrü, parallel, bərabər
- ✓ mülayim, sürətli, hiper
- mütəmadi, zəif, güclü

261. Qiymətlərin artım sürətindən asılı olaraq inflyasiyanın neçə növü var?

- 2
- 4
- 6
- 5

262. İnflyasiya hansı qurum tərəfindən hesablanır?

- sahibkarlar birliyi
- Dövlət Statistika Komitəsi
- sığorta təşkilatı
- √ hüquq mühafizə orqanları
- məşğulluq xidməti

263. İnflyasiyanı ölçmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur?

- işçi qüvvəsinin qiyməti
- istehsalın həcmi
- milli gəlir
- √ istehlak qiymətləri indeksi
- ÜDM

264. Deflyasiya nədir?

- mal və xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəlməməsi halında qiymətlərin ümumi səviyyəsinin qalxmasıdır
- mal və xidmətlərin keyfiyyətinin aşağı düşməsi prosesidir
- √ mal və xidmətlərin qiymətlərinin ümumi səviyyəsinin aşağı düşməsi prosesidir
- pulun dəyərinin aşağı düşməsi prosesidir
- mal və xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəlməsi prosesidir

265. İnflyasiya nədir?

- mal və xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəlməsi prosesidir
- mal və xidmətlərin qiymətlərinin aşağı düşməsi prosesidir
- pulun alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsidir
- əhaliyə göstərilən xidmətlərin tariflərinin aşağı düşməsi prosesidir
- √ mal və xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəlməməsi halında qiymətlərin ümumi səviyyəsinin qalxmasıdır

266. İstehlak qiymətləri indeksinin başlıca təyinatı nədən ibarətdir?

- gəlirlərin indeksləşdirilməsini həyata keçirməkdən
- gəlirləri vergiyə cəlb etməkdən
- ərzaq və qeyri-ərzaq məhsullarının həcmi müəyyən etməkdən
- əhaliyə göstərilən xidmətlərinin səviyyəsindən müəyyən etməkdən
- √ istehlak mallarının və xidmətlərinin qiymət dinamikasını müəyyən etməkdən

267. İstehlak qiymətləri indeksi nisbi göstərici kimi nəyi xarakterizə edir?

- xammal və materialların həcmi müəyyən olunmasını
- işçi qüvvəsinin dəyərini
- √ istehlak səbətinə daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərinin dəyişməsinə
- ərzaq məhsullarının çeşidinin dəyişilməsini
- xidmətlərin yeni növlərinin təsnifatlaşdırılmasını

268. İstehlak qiymətləri indeksi hansı növ göstəricilərə aiddir?

- cinsi
- sintetik
- √ dnisbi
- şərti
- mütləq

269. Azad qiymət hansı iqtisadi sistemdə meydana gəlmişdir?

- planlı iqtisadiyyat
- qeyri-formal iqtisadiyyat
- gizli iqtisadiyyat
- kölgəli iqtisadiyyat
- ✓ bazar iqtisadiyyatı

270. Bazar iqtisadiyyatına keçidlə bağlı hansı yeni təsnifatlaşdırma əlaməti üzrə qiymətlərin neçə növü mövcuddur?

- 4
- 6
- 5
- 2
- ✓ 3

271. Əmtəə dövriyyəsi mərhələləri üzrə qiymətlərin neçə növü mövcuddur?

- 2
- 6
- 5
- ✓ 3
- 4

272. Sahə əlamətinə görə qiymətlərin növlərinə aid deyil:

- kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri;
- sənaye məhsullarının qiymətləri;
- ticarətdə qiymətlər;
- tikintidə qiymətlər;
- ✓ işçi qüvvəsinin qiyməti

273. Əmtəə və xidmətlərin təyinatı əlaməti üzrə qiymətlərin növlərinə aid deyil:

- əhalinin istehlak xidmətlərinin tarifləri
- material-texniki ehtiyatların qiymətləri;
- istehlak mallarının qiymətləri;
- ✓ mənfəətdə iştirak payı
- istehsal təyinatlı xidmətlərin tarifləri;

274. Bazar iqtisadiyyatına keçidlə bağlı hansı yeni təsnifatlaşdırma əlaməti meydana gəldi?

- əmtəə və xidmətlərin təyinatı
- sahə
- identifikasiya
- əmtəə dövriyyəsi mərhələləri
- ✓ qiymətin dövlət təsirindən azad olma dərəcəsi

275. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qiymətin təsnifatlaşdırılması əlamətinə aid deyil:

- qiymətin dövlət təsirindən azad olma dərəcəsi
- əmtəə və xidmətlərin təyinatı
- sahə
- ✓ tabeçilik
- əmtəə dövriyyəsi mərhələləri

276. Qiymət statistikasına hansı məsələlə aid deyil?

- əhalinin həyat səviyyəsi baxımından qiymətin təhlili
- bazar konyunkturasının öyrənilməsi
- qiymət və onun dəyişməsi üzərində müşahidə
- ✓ əməkhaqqının təşkili üsullarının öyrənilməsi

- ayrı-ayrı əmtəə bazarlarında qiymət dinamikasının öyrənilməsi

277. Qiymət nəyə təsir göstərən iqtisadi alətdir?

- √ tələb və təklifə
- marağ və mənafeələrə
- istək və arzulara
- məqsəd və motivlərə
- vəzifə və öhdəçiliklərə

278. Qiymət nəyin göstəricisidir?

- əmtəə və xidmətlərdən istifadə səviyyəsinin
- iş vaxtının
- √ bazar konyunkturasının
- əməyin normalaşdırılmasının
- əməyin avtolatlaşdırma səviyyəsinin

279. Qiymət nəyin ekvivalentidir?

- √ əmtəənin pula dəyişdirilməsinin
- xidmətlərin tariflərinin dinamikasının
- istehlak mallarının həcmninin
- barter sövdələşmələrinin sayının
- orta əməkhaqqının dinamikasının

280. Yaranma səbəblərinə görə inflyasiyanın növlərinə aiddir:

- mülayim və hiper
- konkret və mücərrəd
- davamlı və qısa
- √ tələb inflyasiyası və təklif inflyasiyası
- struktur və qeyri-struktur

281. Yaranma səbəblərinə görə inflyasiyanın neçə növü var?

- 6.0
- 5.0
- 3.0
- 4.0
- √ 2.0

282. Təzəhür olunma formasına görə inflyasiyanın neçə növü var?

- 4.0
- 3.0
- √ 2.0
- 5.0
- 6.0

283. Tarazlıq dərəcəsinə görə inflyasiyanın neçə növü var?

- 4.0
- 6.0
- 3.0
- 5.0
- √ 2.0

284. Qiymətlərin artım sürətindən asılı olaraq inflyasiyanın neçə növü var?

- 6.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0
- √ 3.0

285. İnflyasiyanı ölçmək üçün hansı göstəricidən istifadə olunur?

- milli gəlir
- istehsalın həcmi
- √ istehlak qiymətləri indeksi
- ÜDM
- işçi qüvvəsinin qiyməti

286. İnflyasiya nədir?

- pulun alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsidir
- mal və xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəlməsi prosesidir
- mal və xidmətlərin qiymətlərinin aşağı düşməsi prosesidir
- əhaliyə göstərilən xidmətlərin tariflərinin aşağı düşməsi prosesidir
- √ mal və xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəlməməsi halında qiymətlərin ümumi səviyyəsinin qalxmasıdır

287. İstehlak qiymətləri indeksinin başlıca təyinatı nədən ibarətdir?

- √ istehlak mallarının və xidmətlərinin qiymət dinamikasını müəyyən etməkdən
- gəlirlərin indeksləşdirilməsini həyata keçirməkdən
- gəlirləri vergiyə cəlb etməkdən
- ərzaq və qeyri-ərzaq məhsullarının həcmi müəyyən etməkdən
- əhaliyə göstərilən xidmətlərinin səviyyəsindən müəyyən etməkdən

288. İstehlak qiymətləri indeksi nisbi göstərici kimi nəyi xarakterizə edir?

- √ istehlak səbətinə daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərinin dəyişməsinə
- xidmətlərin yeni növlərinin təsnifatlaşdırılmasını
- ərzaq məhsullarının çeşidinin dəyişilməsini
- xammal və materialların həcmi müəyyən olunmasını
- işçi qüvvəsinin dəyərini

289. İstehlak qiymətləri indeksi hansı növ göstəricilərə aiddir?

- mütləq
- cinsi
- şərti
- √ nisbi
- sintetik

290. Azad qiymət hansı iqtisadi sistemdə meydana gəlmişdir?

- gizli iqtisadiyyat
- planlı iqtisadiyyat
- qeyri-formal iqtisadiyyat
- √ bazar iqtisadiyyatı
- kölgəli iqtisadiyyat

291. Əmtəə dövriyyəsi mərhələləri üzrə qiymətlərin neçə növü mövcuddur?

- 6.0
- 2.0
- 4.0
- √ 3.0

- 5.0

292. Əmtəə və xidmətlərin təyinatı əlaməti üzrə qiymətlərin növlərinə aid deyil:

- əhalinin istehlak xidmətlərinin tarifləri
- material-texniki ehtiyatların qiymətləri;
- istehlak mallarının qiymətləri;
- ✓ mənfəətdə iştirak payı
- istehsal təyinatlı xidmətlərin tarifləri;

293. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində qiymətin təsnifatlaşdırılması əlamətinə aid deyil:

- əmtəə və xidmətlərin təyinatı
- qiymətin dövlət təsirindən azad olma dərəcəsi
- əmtəə dövriyyəsi mərhələləri
- ✓ tabeçilik
- sahə

294. Qiymət statistikasına hansı məsələlərə aid deyil?

- qiymət və onun dəyişməsi üzərində müşahidə
- əhalinin həyat səviyyəsi baxımından qiymətin təhlili
- ayrı-ayrı əmtəə bazarlarında qiymət dinamikasının öyrənilməsi
- ✓ əməkhaqqının təşkili ünsürlərinin öyrənilməsi
- bazar konyunkturasının öyrənilməsi

295. Qiymət nəyə təsir göstərən iqtisadi alətdir?

- vəzifə və öhdəçiliklərə
- məqsəd və motivlərə
- maraq və mənafeələrə
- istək və arzulara
- ✓ tələb və təklifə

296. Qiymət nəyin ekvivalentidir?

- barter sövdələşmələrinin sayının
- orta əməkhaqqının dinamikasının
- istehlak mallarının həcmnin
- xidmətlərin tariflərinin dinamikasının
- ✓ əmtəənin pula dəyişdirilməsinin

297. Akkord işəməzd əməkhaqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir?

- sənaye və ticarətdə
- ✓ tikintidə və nəqliyyatda
- ticarət və məişət
- kənd təsərrüfatında və sənayedə
- qeyri-istehsal sahələrdə

298. Əməkhaqqının qarışıq sistemlərinə aiddir:

- tarif sistemi
- işəməzd
- qeyri-müstəqim sistemi
- vaxtamuzd
- ✓ komission sistemi

299. Müqavilə sisteminin əsas üstünlüyü nədən ibarətdir?

- müxtəlif səviyyələrdə çalışan işçilərin vəzifələrinin subyektiv yanaşmaya əsasən bölüşdürülməsindən
- işçilərin və onların hüquqlarını müdafiə edən təşkilatların məsuliyyətlərinin müəyyən olunmasından
- işçilərin və bütövlükdə əmək kollektivinin maraqlarının müxtəlifliyinin nəzərə alınmasından
- ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin tələbatlarının ümumilikdə nəzərə alınmasından
- ✓ işçilərin və işəgötürənlərin hüquq və vəzifələrinin dəqiq bölüşdürülməsindən

300. Tarifsiz əməyin ödənilməsi zamanı əməkhaqqına təsir edən amillərə aiddir:

- işçinin yaradıcılıq qabiliyyəti, işçinin əməkdə iştirak səviyyəsi, işçinin yararlılıq səviyyəsi
- işçinin asudə vaxtının müəyyən olunması, işçinin gördüyü işin miqdarı, işçinin yararlılıq səviyyəsi
- işçinin əməkdə iştirak səviyyəsi, işçinin yararlılıq səviyyəsi, işçinin faktiki sərf etdiyi vaxt
- ✓ işçinin ixtisas səviyyəsi, işçinin əməkdə iştirak əmsalı, işçinin faktiki sərf etdiyi vaxt
- işçinin fəallıq səviyyəsi, işçinin asudə vaxtının müəyyən olunması, işçinin gördüyü işin miqdarı

301. Yaşayış minimumu dedikdə, nə başa düşülür?

- əhalinin minimum səviyyədə gəlirlərin və xərclərin məcmusu
- əhalinin pul və natural gəlirlərinin məcmusu
- ✓ insanların yaşaması üçün minimum səviyyədə zəruri olan mal və xidmətlərin dəyəri
- sosial siyasətin işlənməsi və həyata keçirilməsi istiqamətini müəyyən edən vasitə
- dövlət büdcəsinin formalaşması prosesində nəzərə alınan sosial indikator

302. Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu uşaqlar üçün neçə manat məbləğində müəyyən edilmişdir?

- 126,6 manat məbləğində
- 116,6 manat məbləğində
- 90,6 manat məbləğində
- 106,6 manat məbləğində
- ✓ 136,6 manat məbləğində

303. Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu pensiyaçılar üçün neçə manat məbləğində müəyyən edilmişdir?

- 100,2 manat məbləğində
- 90,2 manat məbləğində
- 110,2 manat məbləğində
- 120,2 manat məbləğində
- ✓ 130,2 manat məbləğində

304. Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu əmək qabiliyyətli əhali üçün neçə manat məbləğində müəyyən edilmişdir?

- 154,5 manat məbləğində
- 124,5 manat məbləğində
- 134,5 manat məbləğində
- ✓ 164,5 manat məbləğində
- 144,5 manat məbləğində

305. Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu ölkə üzrə neçə manat məbləğində müəyyən edilmişdir?

- 125 manat məbləğində
- ✓ 155 manat məbləğində
- 145 manat məbləğində
- 115 manat məbləğində
- 135 manat məbləğində

306. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində minimum əməkhaqqı nədən asılıdır?

- orta əməkhaqqının səviyyəsindən
- əmək şəraitindən
- istehsal xərclərindən

- √ minimum istehlak səbəbindən
- əmək məhsuldarlığından

307. Müəssisənin gəlirində işçilərin iştirakı necə müəyyən olunur?

- müəssisə tərəfindən işçilərə verilən kreditlər
- əlverişsiz əmək şəraitinə görə işçilərə ödənilən kompensasiyalar
- innovasiya nailiyyətlərinə görə qonorar
- ezamiyyət vəsaitlərinin ödənilməsi
- √ gəlirdən faiz formasında işçilərə pul ödəmələri

308. Əlavə əməkhaqqının səciyəvi xüsusiyyəti:

- müntəzəmlik
- mütənasiblik
- sabitlik
- √ qeyri-müntəzəmlik
- daimilik

309. Əməyin ödənilməsində qeyri-bazar amillərinə aid deyil:

- dövlət tənzimlənməsi
- sosial əməkdaşlıq sistemi
- həmkarlar ittifaqı tərəfindən tənzimləmə
- √ əmək bazarın konyunkturasi
- müəssisədaxili tənzimlənmə

310. Əməyin ödənilməsində əsas bazar amillərinə aid deyil:

- əmək vasitələrinin qiymətləri
- mənfəət
- rəqabət
- √ dövlət siyasəti
- işçi qüvvəsinin qiyməti

311. Əmək haqqının əsas formaları hansılardır?

- √ vaxtamuzd və işəmuzd
- günlük və aylıq
- kollektiv və birgə
- müstəqim və qeyri-müstəqim
- mütərəqqi və mükafatlı

312. Vaxtamuzd əməkhaqqının sistemlərinə aiddir:

- Sadə və mürəkkəb
- əlavə və müntəzəm
- Ümumi və fərdi
- √ Sadə və mükafatlı
- Qarışıq və dolayı

313. Əmək niormalarına daxil deyil:

- Say norması
- Vaxt norması
- Xidmət norması
- Hasilat norması
- √ İstehlak norması

314. Tarif-ixtisas sorğu kitabçaları nədir?

- işçilərin əmək hüquqlarının tənzimləyən qanunlar toplusudur
- müəssisənin nizamnaməsində nəzərdə tutulan öhdəçiliklər toplusudur
- əmək prosesində istifadə olunan qaydalar toplusudur
- √ işçilərin ixtisas xarakteristikalarını əks etdirən normativ sənədlər toplusudur
- əmək müqaviləsini tənzimləyən sənədlər toplusudur

315. Birinci dərəcənin tarif maaşı nəyi əks etdirir?

- əməyin ödənilməsinin optimal səviyyəsini
- ən mürəkkəb əməyin ödənilməsi səviyyəsini
- əməyin ödənilməsinin orta səviyyəsini
- √ ən sadə əməyin ödənilməsi səviyyəsini
- əməyin ödənilməsinin maksimum səviyyəsini

316. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində əməkhaqqı necə çıxış edir?

- əməyin məzmununun qiyməti kimi.
- √ işçinin iş qüvvəsindən istifadənin qiyməti kimi.
- əməkdən razı qalmanın qiyməti kimi.
- əməkdən cavabdehliyin qiyməti kimi.
- əməyin növlərinin qiyməti kimi.

317. Əməkhaqqının iqtisadi mahiyyətini açıqlayan məsələlərə aid deyil:

- Əməkhaqqı – iqtisadi kateqoriyadır. O, muzzdlu işçi ilə sahibkar arasındakı münasibətləri əks etdirir.
- √ Əməkhaqqı - mülkiyyətdən əldə olunan gəlirdir.
- Müasir əmtəə istehsalında əməkhaqqı - əmək bazarının elementi, yəni qiymət kimi çıxış edir.
- Muzzdlu işçi üçün əməkhaqqı - onun əmək gəliridir.
- Əməkhaqqı - sahibkarın işçiyə pul formasında onun gördüyü işin müqabilində ödədiyi vəsaitdir.

318. Əməkhaqqını hansı sənəd nizamayı?

- Əmək Məcəlləsi
- √ Əmək Müqaviləsi
- İnsan hüquqları haqqında deklarasiya
- Beynəlxalq müqavilələr
- Konstitusiya

319. Əməyin keyfiyyəti nə ilə xarakterizə ölçülür?

- əməyin kəmiyyəti, reduksiyası, növləri
- √ əməyin mürəkkəbliyi, intensivliyi, gərginliyi
- əməyin gərginliyi, növləri, reduksiyası
- məhsulun həcmi, çeşidi, kəmiyyəti
- məhsulun çeşidi, növləri, kəmiyyəti

320. Əməyin kəmiyyəti nə ilə ölçülür ?

- məhsulun keyfiyyət
- √ iş vaxtının miqdarı
- məhsulun çeşidi
- əməyin reduksiyası
- əməyin mürəkkəbliyi

321. Tarif maaşı nəyi əks edir?

- minimum əməkhaqqını
- √ müəyyən tarif dərəcəsinə əsasən işçinin əməkhaqqını
- tarif cədvəli

- nominal gəliri
- yaşayış minimumu

322. İşlərin tariflənməsi üçün hansı sənəd istifadə olunur?

- Əmək Məcələsi
- ✓ Vahid tarif-ixtisas sorğu kitabçası
- Kollektiv müqavilə
- Fərdi müqavilə
- Ali Saziş

323. Minimum əməkhaqqı hansı növ normativlərə aiddir:

- fiziki
- ✓ sosial
- beynəlxalq
- texniki
- hüquqi

324. Əməkhaqqının tarif sistemində daxil deyil:

- tarif-ixtisas-sorğu kitabçaları
- ✓ mükafat
- tarif maaşları
- əməkhaqqına əlavə edilən rayon əmsalları
- tarif cədvəli

325. Əməyin ödənilməsinin təşkili prinsiplərinə aid deyil:

- əməyin kəmiyyət və keyfiyyətinin nəzərə alınması prinsipi.
- ✓ işçilərin tərkibinin nəzərə alınması prinsipi.
- əmək şəraitinin nəzərə alınması prinsipi.
- bərabər əməyə görə bərabər haqqın ödənilməsi prinsipi.
- əməyin intensivliyi prinsipi.

326. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsinin tətbiqində mülkiyyət formalarının nəzərə alınması:

- nəzərə alınır
- ✓ nəzərə alınmır
- əsas hesab olunmur
- subyektiv yanaşılır
- qeyd olunmur

327. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsinin əhatə dairəsi:

- müəssisə
- ✓ bütün ölkə
- region
- şəhər
- sahə

328. Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədən ibarətdir?

- 20
- ✓ 19
- 22
- 23
- 21

329. Tarif sisteminin əsas üsulləri:

- tarif cədvəli, əməkhaqqı, əməyin normalaşdırılması, ştat cədvəli
- ✓ tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əlavələr
- tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əməkhaqqı, əməyin reduksiyası, əmək şəraiti
- əmək normaları, mükafat, tarif cədvəli, əməyin intensivliyi
- tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili, əməyin normalaşdırılması

330. Tarif sisteminin neçə üsürü mövcuddur?

- 5
- ✓ 4
- 7
- 8
- 6

331. Əməkhaqqının təşkili üsürləri:

- əməyin təşkili, əməyin stimullaşdırılması, tarif sistemi
- ✓ əməkhaqqının forma və sistemləri, əməyin normalaşdırılması, tarif sistemi
- əməyin motivləşdirilməsi, əməyin normalaşdırılması, əməkhaqqı fondu
- əməyin ödənilməsi fondu, tarif sistemi, əməyin təşkili
- mükafatlandırma, tarif sistemi, əməyin qiymətləndirilməsi

332. Əməkhaqqının neçə təşkili üsürü mövcuddur?

- 5
- 4
- 7
- 6
- ✓ 3

333. Əməkhaqqının struktur baxımından hansı hissələri mövcuddur?

- yuxarı və aşağı
- böyük və kiçik
- sadə və mürəkkəb
- birbaşa və dölayı
- ✓ əsas və əlavə

334. Əməkhaqqı neçə hissədən ibarətdir

- beş
- altı
- üç
- dörd
- ✓ iki

335. Əməkhaqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- təkrar-istehsal funksiya
- ödəmə qabiliyyətinin formalaşması funksiyası
- mövqe funksiya
- ✓ mütənasiblik funksiyası
- stimullaşdırıcı funksiya

336. Minimum əməkhaqqı necə xarakter daşıyır?

- indikativ
- könüllü
- tövsiyyə

- √ mütləq
- xeyriyyə

337. Minimum əməkhaqqı hansı səviyyədə təsdiq olunur?

- müəssisə
- əmək kollektivi
- həmkarlar ittifaqı
- sahibkarlar
- √ dövlət

338. Əməkhaqqının hansı səviyyəsi dövlət tərəfindən təsdiqlənir?

- maksimum
- nisbi
- mütləq
- √ minimum
- optimal

339. Əməkhaqqı hansı istehsal amilinin gəlirini təşkil edir?

- mülkiyyət
- kapital
- torpaq
- sahibkarlıq
- √ əmək

340. Məşğul olan əhəlinin əsas əmək gəliri hansıdır?

- mülkiyyətdən gəlir
- aksiyalar
- ssuda faizi
- √ əməkhaqqı
- müavinət

341. Tarif maaşlarına aiddir:

- illik, rüblük və aylıq
- bütün cavablar düzgün deyil
- aylıq, həftəlik, günlük
- √ saatlıq, günlük və aylıq
- həftəlik, günlük, saatlıq

342. Tarif-ixtisas sorğu kitabçaları neçə bölmədən ibarətdir?

- 5
- 4
- 7
- 6
- √ 3

343. Birinci dərəcədən olan işçinin tarif maaşı hansı səviyyədə müəyyən olunur?

- ehtiyac meyarı səviyyəsində
- √ minimum əməkhaqqı səviyyəsində
- istehlak sərbət səviyyəsində
- büdcə səviyyəsində
- istehlak büdcə səviyyəsində

344. Əməyin ödənilməsi hansı səviyyədə həyata keçirilir?

- Makrosəviyyədə
- √ Mikrosəviyyədə
- Dövlət səviyyəsində
- Rəhbərlik səviyyəsində
- Mezosəviyyədə

345. İşəməz əməkhaqqı formasının tətbiq olunma şərtlərinə aid deyil:

- əməyin normalaşdırılmasının mümkünlüyü, sadəliyi, hasilatın uçota alınma bilinməsi
- √ işlənmiş saatların müəyyən olunmasının mümkünlüyü
- istehsal olunan məhsul həcminə fəhlənin fəal təsir edə bilmə imkanı
- iş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılmasına imkan verən müvafiq əməyin təşkili səviyyəsinin olması
- iş yerlərində əmək məhsuldarlığını, istehsalın həcmi sürətlə artırmaq zərurəti

346. Əməyin ödənilməsinin formaları hansı üsul ilə müəyyən edilir?

- əmək məsrəflərinin obyektiv qiymətləndirilməsi üsulu ilə
- √ əmək məsrəflərinin uçota alınması üsulu ilə
- əmək məsrəflərinin real qiymətləndirilməsi üsulu ilə
- əmək məsrəflərinin dəyişdirilməsi üsulu ilə
- əmək məsrəflərinin subyektiv qiymətləndirilməsi üsulu ilə

347. Əmək normalarının təyinatına aiddir:

- əmək məsrəflərinin keyfiyyətə qiymətləndirilməsi üçün lazımdır
- √ əmək məsrəflərinin kəmiyyətə obyektiv qiymətləndirilməsi
- əmək məsrəflərinin obyektiv qiymətləndirilməsi
- əmək məsrəflərinin subyektiv qiymətləndirilməsi
- əmək məsrəflərinin optimal qiymətləndirilməsi

348. Əməyin ödənilməsinin keyfiyyət tərəfi nədə əks olunur?

- əməyin normalaşdırılmasında
- √ tarif sistemində
- ştat cədvəlində
- vəzifə nomenklaturasında
- əməyin təhlükəsizliyində

349. Tarif maaşı əməkhaqqının əsas hissəsi kimi hansı göstəricilər əsasında müəyyən olunur?

- istehsalın səmərəliliyi, işin keyfiyyəti və əməyin gərginliyi
- √ işin mürəkkəbliyi, əməyin gərginliyi və işçinin ixtisas səviyyəsi
- işin keyfiyyəti, əmək şəraiti və əməyin gərginliyi
- işçinin attestasiyasının nəticələri, işin həcmi və keyfiyyəti
- işin mürəkkəbliyi, işin yekunları və işçinin əmək intizamı

350. Tarif sistemində nəzərə alınan əsas amillərə daxil deyil:

- əməyin mürəkkəbliyi
- √ əmək vasitələri
- əmək şəraiti
- əməyin keyfiyyəti
- ixtisas səviyyəsi

351. Tarif cədvəli nəyi müəyyən edir?

- Əməyin kəmiyyətini
- √ Əməyin tarif üzrə ödənilməsi nisbəti və ya fərqi.
- Əməyin normalaşdırılmasını.

- Əməyin intensivliyini.
- Əməkhaqqının sistemlərini

352. Əlavə əməkhaqqına aid edilmir:

- işəməz əlavə qazanc
- ✓ tarif hissəsi
- müntəzəm ödəmələr
- birdəfəlik mükafatlar
- əlavə ödəmələr

353. Əməkhaqqına əlavə olunan rayon əmsalları nəyin ünsürüdür?

- müəssisənin sosial strategiyasının
- ✓ tarif sisteminin
- əməyin normalaşdırılmasının
- sosial transfertlər sisteminin
- əməyin təşkilinin

354. Əməkhaqqının dövlət tənzimlənməsinə nə daxildir?

- mənfəət üzrə vergi dərəcələri müəyyən etmək
- ✓ minimum əməkhaqqının səviyyəsini müəyyən etmək
- təqaüdlərin artırılmasını təmin etmək
- əməkhaqqının strukturunu müəyyən etmək
- ünvanlı sosial yardımın ödənilməsinə təmin etmək

355. İşə götürən üçün əməkhaqqı hansı xərcləri əks etdirir?

- istehlak xərclərini
- ✓ istehsal xərclərini
- mövsumi xərcləri
- əlavə xərcləri
- istismar xərclərini

356. Əməyinin ödənilməsi nəyin qiymətidir?

- istehsal prosesində istifadə olunan torpaq resurslarının qiymətidir
- ✓ istehsal prosesinə cəlb olunmuş əmək resurslarının qiymətidir
- istehsal prosesinə cəlb olunmuş istehsal vasitələrinin qiymətidir
- istehsal prosesinə cəlb olunmuş texnikanın qiymətidir
- istehsal prosesində istifadə olunan xammal və materialın qiymətidir

357. Əməkhaqqı ilə əməyinin səmərəliliyi arasında asılılıq:

- tərs mütənasibdir
- ✓ düz mütənasibdir
- tam asılıdır
- paraleldir
- asılı deyil

358. Məhsuldarlıq həddi nəzəriyyəsinə görə işçi hansı məhsul istehsal etməlidir?

- seriyalı istehsal olunan məhsul
- ✓ onun əməkhaqqını ödəyə biləcək məhsul
- işsizlərin ehtiyaclarını ödəyə biləcək məhsul
- işçinin öz tələbatını ödəyə biləcək məhsul
- işəgötürənin tələbatını ödəyə biləcək məhsul

359. Əməkhaqqının əsasını istehsal amili kimi nə təşkil edir.

- işin qiyməti
- məhsulun qiyməti
- xammalın qiyməti
- xidmətin qiyməti
- ✓ əməyin qiyməti

360. Əməyin ödənilməsinin əsas prinsipləri hansı dövlət qurumunun qərarlarında öz əksini tapmışdır?

- Əhalinin Sosial Müdafiə Fondunun
- Əmlak Komitəsinin
- Milli Məclisin
- Milli Təhlükəsizlik Komitəsinin
- ✓ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin

361. Əməyin ödənilməsində nəzərə alınmalı amillərə aid deyil:

- işsizlik səviyyəsi
- əməkhaqqı sahəsində dövlət tənzimlənməsi
- həmkarlar ittifaqlarının və işəgötürənlərin birliklərinin mövqeyi
- ✓ idarəetmə münasibətləri
- müəssisənin maliyyə vəziyyəti

362. Əməkhaqqının artırılması məqsədilə həmkarlar ittifaqı təşkilatı tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərə aid deyil:

- əmək bazarında təklifin məhdudlaşdırılması
- işəgötürənlərlə danışıqların aparılması
- ✓ əməyin ödənilməsi prinsiplərini müəyyən etmək
- əməyə tələbin artırılması ilə bağlı fəaliyyətdə iştirak
- məşğulluğun genişlənməsinə dəstək

363. Müəssisədə əməkhaqqının təşkili mexanizmi nəyi əks etdirir?

- iş qüvvəsinin ixtisasının yüksəldilməsi prosesini
- iş qüvvəsinin dəyərinin müəyyən olunması prosesini
- iş qüvvəsinin qiymətinin artırılması prosesini
- iş qüvvəsinin qiymətinin dəyişilməsi prosesini
- ✓ iş qüvvəsi qiymətinin əməkhaqqına çevrilməsi prosesini

364. Əməkhaqqının təşkili dedikdə, nə başa düşülür?

- sərf olunan əməyin qiymətləndirilməsi üzrə tədbirlər məcmusudur.
- sərf olunan əməyin ödənilməsinin üzrə tədbirlər məcmusudur.
- sərf olunan əməyin ödənilməsinin təmin olunması üzrə prinsiplər məcmusudur.
- sərf olunan əməyin ölçülməsi üzrə qanunlar toplusudur.
- ✓ sərf olunan əməyin səmərəli və ədalətli mükafatlandırılmasının təmin olunması üzrə tədbirlər sistemidir.

365. Əmək bazarının tənzimlənməsinin ən mühüm şərti hansıdır?

- işəgötürənlərlə işaxtaranların maraqlarının və tələblərinin uyğun gəlməməsi
- ✓ işəgötürənlərlə işaxtaranların maraqlarının və tələblərinin üzlaşdırılmasıdır
- işəgötürənlərin maraqlarının işaxtaranların maraqları ilə ziddiyyət təşkil etməsi
- işəgötürənlərin maraqlarının işaxtaranların maraqları ilə tam əksinə olması
- işəgötürənlərlə işaxtaranların maraqlarının və tələblərinin üst-üstə düşməməsi

366. İşçi qüvvəsinə olan tələbata birbaşa təsir edən amillərə aid deyil:

- işçilərin istehsal etdiyi mal və xidmətlərə olan tələbatın həcmi
- ✓ yoxsul əhalinin sayı
- istehsal prosesində texniki vasitələrin və işçi qüvvəsinin bir-birini əvəz etmə dərəcəsi

- iqtisadi tsiklin fazası
- əməkhaqqının səviyyəsi

367. Əmək bazarının subyektlərinin maraqlarına aid deyil:

- İşəgötürənlərə yüksək ixtisaslı və təcrübəli işçilər lazımdır
- ✓ Tərəflər kəskin təbəqələşmənin yaranmasında maraqlıdırlar
- Həmkarlar ittifaqı əsasən sosial bərabərliyin təmin olunmasında maraqlıdırlar
- Dövlət yüksək sosial-iqtisadi inkişafı, sülh və əminamanlığı təmin edir
- Muzdlu işçilər öz bacarığına, peşə və ixtisasına uyğun işlə təmin olunmaq və müvafiq əməkhaqqı almaq arzusundadırlar

368. İşçi üçün əmək bazarının çevikliyi nəzərdə tutmur:

- müvəqqəti iş yerində çalışmağı
- ✓ qeyri-əmək gəlirlərinin əldə edilməsini
- işədüzəlmə şansından istifadə edilməsini
- əmək gəlirinin əldə edilməsini
- işsizlik riskinin azalmağını

369. İşəgötürənlər üçün əmək bazarının çevikliyi nəzərdə tutmur:

- əməyə çəkilən xərclərin azalmasını
- ✓ işçi qüvvəsinə çəkilən xərclərin artırılmasını
- mövcud iş yerlərinin saxlanılmasını
- yeni iş yerlərinin yaradılmasını
- rəqabət qabiliyyətinin artırılmasını

370. Əmək bazarının çevikliyinə nail olmaq üçün əsas götürülən amillərə aid deyil:

- işçilərin ümumi və peşə təhsili
- ✓ işçilərin siyasi partiyalarda iştirak səviyyəsi
- işçilərin mobilliyi
- işçi qüvvəsinə çəkilən xərclər
- işçilər arasında rəqabətin səviyyəsi

371. Əmək bazarının çeviklik aspektlərinə aid deyil:

- əmək məsrəflərinin səviyyəsi
- ✓ əmək şəraiti
- iş vaxtı
- iş rejiminin çevikliyi
- əməyin mobilliyi

372. Əmək bazarının çevikliyi dedikdə, nə başa düşülür?

- işçi qüvvəsinin mobilliyinin müəyyən olunması
- ✓ işçi qüvvəsinə tələb və təklifin mütənəsibliyindəki dəyişikliklərə uyğunlaşma qabiliyyəti
- işçi qüvvəsinin qiymətinin dəyişilməsi
- işçi qüvvəsinin rəqabətliliyinin artırılması
- işçi qüvvəsinin ixtisas səviyyəsinin artırılması

373. Əmək bazarının konyunkturasına təsir edən amillərə aid deyil:

- iş qüvvəsinin qiyməti
- ✓ işçinin ailə vəziyyəti
- işəgötürən firmanın məhsuluna olan tələbat
- ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı
- işçi qüvvəsinin potensialı

374. Dövlət məşğulluq siyasətinin əsas prinsiplərinə aid deyil:

- könüllü əmək - vətəndaşların onlara məxsus olan əmək qabiliyyətlərindən sərbəst istifadə etməsi;
- √ məcburi məşğulluğun genişləndirilməsi
- milli, mədəni ənənələrin nəzərə alınması, məşğulluğun regional və sahə xüsusiyyətləri ilə əlaqələndirilməsi
- sosial müdafiyyə xüsusən ehtiyacı olan və iş axtarışında çətinliklərlə üzləşən vətəndaşların məşğulluğunun təmin edilməsinə üstünlüyün verilməsi
- vətəndaşların əmək hüququnu reallaşdırmaq üçün bərabər şəraitlərin yaradılması;

375. Məşğulluğa mənfi təsir göstərən amillərə aid deyil:

- biznes qurumları tərəfindən işəgötürülənlərə qarşı təşkilati təzyiqlər;
- √ əmək bazarında dövlətin fəal siyasəti
- işsizlərin müəyyən hissəsinin müvafiq texniki bacarıqlarının olmaması;
- məşğulluq xidmətinin müəssisələrdən vakansiyalar haqqında tam informasiya almaması
- işə qəbul olmaq istəyənlərə təşkilati, psixoloji və sosioloji təsirlər;

376. Əmək qabiliyyətli əhəlinin etibarlı məşğulluğunun təmin olunmasının qarantı kimi kim çıxış edir?

- işəgötürənlər
- √ dövlət
- özəl müəssisələr
- xeyriyyə cəmiyyəti
- həmkarlar təşkilatı

377. Əmək bazarının digər bazarlardan fərqli xüsusiyyətləri nədən irəli gəlir?

- işçinin ailə vəziyyətindən
- √ əməyin, iş qüvvəsinin öz təbiətindən
- həmkarların mövqeyindən
- müddətli işçilərin mobilliyindən
- sahibkarın fəaliyyət növündən

378. Əmək bazarının konyunkturasının hansı növləri mövcuddur?

- proporsional, optimal, şaquli
- √ izafi, tarazlı, defisit
- defisit, rəqabət, inhisar
- minimum, maksimum, orta
- əsas, əlavə, tarazlı

379. Əmək bazarının neçə növ konyunkturası mövcuddur?

- 4
- √ 3
- 6
- 7
- 5

380. Əmək bazarının tutumunu nə müəyyən edir?

- Alqı və satqı
- √ Təklif və tələbat
- indeks və indikator
- Müənasiblik və mütləq
- Vergi və kredit

381. Həmkarlar ittifaqının iştirakı ilə fəaliyyət göstərən əmək bazarının modeli nə ilə xarakterizə olunur?

- bir işəgötürənin inhisarçılığı ilə
- √ sosial-əmək sferasında müddətli işçilərin maraqlarının müdafiəsi ilə

- işəgötürənin tərəfindən işçi qüvvəyə tələbatın azalması ilə
- əməkhaqqının rəqiblərlə müqaisədə aşağı səviyyəyə endirilməsi məqsədilə məşğulluğun azalması ilə
- sosial-əmək məsələlərin həllində işəgötürənin diktatı ilə

382. Əmək bazarında seqmentləşmə nədir

- işçi qüvvəsinin hərəkətinin sosial-iqtisadi prosesi
- insanların əməkqabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
- işçi qüvvəsinə olan tələbatın təklifi üstələməsi
- işəgötürənlərlə muzzdlu işçilərin maraqlarının qarşılıqlı fəaliyyət və razılaşma
- ✓ işçi qüvvəsinin hərəkətini məhdudlaşdıran qapalı sektorlara bölgüsü

383. Əmək bazarın konyunkturasına təsir edən amillərə aid deyil:

- iş qüvvəsinin qiyməti
- ✓ əhalinin alıcılıq qabiliyyəti
- işçi qüvvəsinin təklifi
- ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı
- işçi qüvvəsinə tələbat

384. Əmək bazarında rəqabəti nə formalaşdırır?

- müstəqil işrakçıların çoxluğu
- ✓ müstəqil alıcıların çoxluğu
- müstəqil tərəflərin çoxluğu
- müstəqil mövqələrin çoxluğu
- müstəqil subyektlərin çoxluğu

385. Ərazi əlaməti üzrə əmək bazarının təsnifatına aiddir:

- müəssisənin əmək bazarı, struktur bölməsinin əmək bazarı, müəssisələarası əmək bazarı
- ✓ milli əmək bazarı, lokal (yerli) əmək bazarı, beynəlxalq əmək bazarı
- beynəlxalq əmək bazarı, şöbələarası əmək bazarı, region əmək bazarı
- milli əmək bazarı, rayon əmək bazarı, müəssisələarası əmək bazarı
- yerli əmək bazarı, ərazi əmək bazarı, müəssisədaxili əmək bazarı

386. Peşə əlaməti üzrə əmək bazarının təsnifatına aid deyil:

- mühəndislərin əmək bazarı
- ✓ gənclərin əmək bazarı
- həkimlərin əmək bazarı
- iqtisadçıların əmək bazarı
- müəllimlərin əmək bazarı

387. Sosial-demoqrafik əlamət üzrə əmək bazarının təsnifatına aid deyil:

- qadınların əmək bazarı
- ✓ lokal əmək bazarı
- pensiya yaşına yaxınlaşan şəxslərin əmək bazarı
- əlillərin əmək bazarı
- gənclərin əmək bazarı

388. Əmək bazarının təsnifatlaşdırılma əlamətlərinə aid deyil:

- sosial-demoqrafik
- ✓ ailə tərkibi
- peşə
- tənzimləmə
- məkan

389. Xarici əmək bazarı nəyi əks etdirir?

- müxtəlif peşələrə aid olan işçi qüvvəsinin hərəkətini
- ✓ hər hansı bir peşəyə aid olan işçi qüvvəsinin müəssisələr arasında hərəkətini
- bir sıra peşələrə aid olan işçi qüvvəsinin hərtərəfli hərəkətini
- eyni bir peşəyə yiyələnmiş işçi qüvvəsinin müəssisə daxilində hərəkətini
- bir sıra peşələrə aid olan işçi qüvvəsinin müəssisə daxilində hərəkətini

390. Xarici əmək bazarı başqa cür necə adlanır?

- qapalı və ya ixtisas
- ✓ açıq və ya peşə
- açıq və ya gizli
- formal və ya qeyri-formal
- gizli və ya potensial

391. Daxili əmək bazarını səciyyələndirən xüsusiyyətlərə aid deyil:

- uzunmüddətli əmək münasibətləri
- ✓ əsasən kənardan vakansiyanın doldurulması
- öz işçilərinin hesabına vakansiyanın doldurulması
- işçinin əməkhaqqısının onun əmək məhsuldarlığı ilə əlaqələndirilməsi
- kənardan işə qəbul olunmanın məhdudlaşdırılması

392. Qapalı əmək bazarı harada fəaliyyət göstərir?

- müəssisələr arasında
- ✓ yalnız bir müəssisə çərçivəsində
- müəyyən ərazidə
- sahələrarasında
- bir neçə müəssisədə

393. Daxili əmək bazarı başqa cür necə adlanır?

- açıq
- ✓ qapalı
- gözlənilən
- əsas
- potensial

394. Əmək bazarının müxtəlifliyi onun hansı növlərində əks olunur:

- dolaylı və birbaşa
- ✓ daxili və xarici
- birinci və ikinci
- nisbi və mütləq
- əsas və əlavə

395. Əmək bazarının müxtəlifliyi neçə əsas növündə əks olunur:

- ✓ 2
- 6
- 3
- 4
- 5

396. Əmək bazarının strukturu özündə nəyi ehtiva edir?

- əmək bazarının əsas göstəricilərini
- ✓ əmək bazarının əsas komponentlərini

- əmək bazarının əsas istiqamətlərini
- əmək bazarının əsas problemlərini
- əmək bazarının əsas prioritetlərini

397. İşsizliyin təbii səviyyəsi necə müəyyən olunur?

- könüllü və məcburi işsizliyin məcmucu kimi
- ✓ friksion və struktur işsizliyin məcmucu kimi
- dövrü və mütəmadi işsizliyin məcmucu kimi
- gizli və potensial işsizliyin məcmucu kimi
- daimi və müvəqqəti işsizliyin məcmucu kimi

398. İşsizliyin neçə tipi mövcuddur?

- 5
- ✓ 4
- 7
- 8
- 6

399. İşsizliyin mənfi nəticələrinə aid deyil:

- yüksək peşəkar əməyin devalvasiyası
- ✓ əhəlinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi
- sosial gərginliyin yaranması
- şəxsiyyətin deformasiyası
- iqtisadi artım tempinin azalması

400. İşsizliyi doğuran amillərə aid deyil:

- iqtisadi böhran
- ✓ yeni iş yerlərinin açılması
- iqtisadiyyatın yenidən qurulması
- texniki tərəqqi
- yüksək inflyasiya

401. İşsizlik nədə təzahür olunur?

- işçi qüvvəsinə tələbin işçi qüvvəsinin təklifini üstələməsində
- ✓ işçi qüvvəsinin təklifinin işçi qüvvəsinə olan tələbi üstələməsində
- əmək bazarında tələb və təklifin tarazlığında
- əmək bazarında tələb və təklifin uyğunluğunda
- işçi qüvvəsinin təklifinin ona olan tələb ilə bərabər olmasında

402. Məşğulluğun hansı funksiyaları mövcuddur?

- psixoloji və fizioloji
- ✓ iqtisadi və sosial
- fəallaşdırıcı və stimullaşdırıcı
- idarəetmə və tənzimlənmə
- optimal və proporsional

403. Məşğulluğun neçə funksiyası mövcuddur?

- 3
- ✓ 2
- 5
- 6
- 4

404. Məşğulluq dedikdə, nə başa düşülür?

- insanların gəlir əldə etmək məqsədilə qeyri-qanuni fəaliyyəti
- insanların asudə vaxtlarının keçirilməsi ilə bağlı fəaliyyəti
- insanların ixtisasa yiyələnmək sahəsində fəaliyyəti
- ✓ insanların mal və xidmətlərin istehsalı ilə bağlı, gəlir gətirən qanuni fəaliyyəti
- insanların gəlir əldə etmək məqsədilə gizli fəaliyyəti

405. Əmək bazarında tarazlıq hansı halda yaranır?

- işçi qüvvəsinə tələb təklifdən aşağı olduqda
- işçi qüvvəsinə tələb təklifə uyğun olmadıqda
- işçi qüvvəsinə tələb təklifi üstələyəndə
- ✓ işçi qüvvəsinə tələb təklifə bərabər olduqda
- işçi qüvvəsinə tələb və təklif qeyri-bərabər olduqda

406. İşçi qüvvəsinə tələbatın strukturuna daxil deyil:

- yüksək ixtisaslı işçi qüvvəsinə tələbat
- orta ixtisas səviyyəli işçi qüvvəsinə tələbat
- ixtisassız işçi qüvvəsinə tələbat
- aşağı ixtisas səviyyəli işçi qüvvəsinə tələbat
- ✓ müvəqqəti işçi qüvvəsinə tələbat

407. İşçi qüvvəsinə tələbat əsasən nə ilə müəyyən edilir?

- məhsul istehsalının həcmi ilə
- istehsal xərclərinin müəyyən edilməsi ilə
- əmək məsrəflərinin nəzərə alınması ilə
- ✓ bərabər şərait daxilində konkret iş yerlərinin sayı ilə
- əmək normalarının yerinə yetirilməsi faizi ilə

408. İşçi qüvvəsinin təklifinin artmasına təsir edən amillərin sırasına daxil deyil:

- əmək qabiliyyətli əhalinin immiqrasiyası;
- məşğuliyyət növünün dəyişilməsində mobillik.
- əmək ehtiyatlarının sayını müəyyən edən demoqrafik amillər;
- əmək ehtiyatlarına daxil olan müxtəlif demoqrafik və etnik qrupların iqtisadi fəallıq səviyyəsi;
- ✓ əhalinin xeyriyyə cəmiyyətlərində fəallıq səviyyəsi

409. İş qüvvəsinin təklifini müəyyən edən göstəricilərə daxil deyil:

- əhalinin ümumi sayı;
- əməyin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisaslaşması.
- bir işçi tərəfindən il ərzində işlənmiş saatların orta miqdarı;
- ✓ yeni yaşayış yerində məskunlaşan əhalinin sayı
- iqtisadi fəal əhalinin payı;

410. İş qüvvəsinin təklifi əsas nəyi səciyyələndirir?

- qeyri-fəal əhalinin sayını
- yeni ixtisasa yiyələnmək istəyən əhalinin sayını
- miqrantların sayını
- ✓ muzdlu iş axtaran əmək qabiliyyətli əhalinin sayını
- miqrasiyanın həcmi

411. İş qüvvəsinin təklifi nədir?

- vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun həcmidir
- müvəqqəti iş yerində çalışanların ixtisas səviyyəsidir

- ishlak mal və xidmətlərindən istifadə səviyyəsidir
- vaxt vahidi ərzində müəyyən miqdar məhsul buraxılışı imkanındır
- ✓ müəyyən vaxt ərzində müəyyən qiymətə alına biləcək əməyin kəmiyyətidir

412. Əmək bazarının neçə seqmenti mövcuddur?

- 3
- ✓ 2
- 5
- 6
- 4

413. Əmək bazarında hansı qurumun maraqları əsas rol oynamır?

- muzzdlu işçilərin
- ✓ ictimai təşkilatlarının
- həmkarlar ittifaqı təşkilatlarının
- dövlətin
- işəgötürənlərin

414. Əmək bazarının əsas funksiyalarına aid deyil:

- sosial
- ✓ idarəetmə
- rəqabətli
- stimullaşdırıcı
- iqtisadi

415. Əmək bazarın infrastrukturuna aid deyil:

- dövlət məşğulluq orqanları
- ✓ ailə təsərrüfatı
- kadr hazırlığı üzrə mərkəzlər
- müəssisələrin kadr xidməti və s.
- qeyri-dövlət məşğulluq orqanları

416. Əmək bazarın subyektlərinə aid deyil:

- dövlət
- ✓ qeyri-fəal əhali
- muzzdlu işçilər və onların nümayəndələri (həmkarlar təşkilatları)
- vasitəçi təşkilatlar
- işəgötürənlər və onların birlikləri

417. Əmək bazarında təklifi kim təşkil edir?

- İşəgötürənlər
- ✓ iqtisadi-fəal əhali
- Qeyri-fəal əhali
- Fiziki qüsuru olanlar
- Həmkarlar təşkilatı

418. Əmək bazarında tələbi kim təşkil edir?

- Muzzdlu işçilər
- ✓ İşəgötürənlər
- işsizlər
- Qeyri-məşğul əhali
- Həmkarlar təşkilatı

419. Əmək bazarının strukturuna daxil deyil:

- subyekt
- ✓ Ünvanlı sosial yardım
- sosial ödənişlər
- iqtisadi proqramlar
- işsizlik

420. Əmək bazarında muzdla işləyənlərin maraqlarını hansı qurum təmsil edir?

- dövlət
- ✓ həmkarlar təşkilatları
- qeyri-kommersiya təşkilatlar
- işədüzəlmə üzrə aqentliklər
- kommersiya təşkilatlar

421. Məşğulluq kateqoriyasına hansı xarakteristika aid deyil

- tam
- ✓ intensiv
- məhsuldar
- səmərəli
- rasionallıq

422. Əmək bazarında hansı qanun hökm sürür?

- izafi dəyər qanunu
- ✓ tələb və təklif qanunu
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi qanunu
- pensiya qanunu
- Engel qanunu

423. Müasir əmək bazarının başlıca xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- burada daimi məşğulluğa tam zəmanət vermək mümkündür
- ✓ burada daimi məşğulluğa tam zəmanət vermək qeyri-mümkündür
- burada işsizlərin ixtisas almasına zəmanət vermək qeyri-mümkündür
- burada öz istəyinə uyğun işlə təmin olunmaq qeyri- mümkündür
- burada işsizliyin aradan qaldırılmasına zəmanət vermək mümkündür

424. “Bazar” anlayışı ümumilikdə necə izah olunur?

- məhsul istehsalı sferasıdır
- ✓ əmtəə mübadiləsi sferasıdır
- məhsulun təkrar istehsalı sferasıdır
- əmtəələrin çeşidinin müəyyən olunması sferasıdır
- məhsulun reklamı sferasıdır

425. “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən işaxtaran və işsiz vətəndaşlara verilən təminatlara aid deyil:

- ✓ xeyriyyə cəmiyyətlərinə üzv olmaq
- Məşğulluq Xidməti orqanları tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərdə iştirakına köməklik göstərilməsinə
- münasib işin seçilməsinə və işədüzəlməyə köməklik göstərilməsinə;
- vətəndaşın haqqı ödənilən ictimai işlərə cəlb olunmasına;
- işsiz statusu alanlara işsizlik müavinətinin ödənilməsinə;

426. Məşğulluğun əsas səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- əmək qabiliyyətli əhəlinin məşğulluq səviyyəsi
- peşə-ixtisas əlamətləri üzrə işçilərin bölgüsü

- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə əhalinin optimal bölgüsü
- ✓ əhalinin mobillik səviyyəsi
- ictimai-faydalı fəaliyyətdə iştirak etmə xarakterinə görə əmək ehtiyatlarının bölgüsü

427. Məşğulluğun qeyri-standart formalarına aid deyil:

- qısdılmış iş günü
- çevik iş rejimi
- müvəqqəti məşğulluq
- ✓ ənənəvi məşğulluq
- evdə görülən iş

428. İctimai əməkdə iştirak etmə üsulu üzrə məşğulluğun hansı növləri mövcuddur?

- nisbi və mütləq
- optimal və məcburi
- xüsusi və fərdi
- sabit və dəyişkən
- ✓ muzdlu və şəxsi

429. İctimai əməkdə iştirak etmə üsulu üzrə məşğulluğun neçə növü mövcuddur?

- 4
- 5
- 6
- ✓ 2
- 3

430. Məşğulluğun səmərəliliyinin artırılmasına məqsədi ilə həyata keçirilən tədbirlərə aid deyil:

- iş axtaranla işəgötürən arasındakı münasibətlərin hər iki tərəf üçün sərfəli olması üçün şəraitin təmin olması
- dövlətin məşğulluq strategiyasının həyata keçirilməsi
- yeni iş yerlərinin yaradılması
- səmərəli biznes-mühitin formalaşdırılması
- ✓ inhisarçılığın gücləndirilməsi

431. Sosial əməkdaşlıq sistemində əmək münasibətlərinin tənzimlənməsi vasitələrinə aid deyil:

- ali sazişlər
- əmək müqaviləsi
- kollektiv müqavilələr
- ✓ əmlak müqaviləsi
- sahə sazişləri

432. Əmək bazarında passiv siyasətin tədbirlərinə aid deyil:

- işsizlərin qeydə alınması
- işsizlərə natural şəkildə yardımın verilməsi
- işsizlik müavinətlərinin ödənilməsi
- ✓ işçi qüvvəsi ilə iş yerlərinin sayı arasında tarazlığın təmin olunması
- işsizlik müavinətin məbləğinin müəyyən edilməsi

433. Əmək bazarında fəal siyasətin əsas istiqamətlərinə aid deyil:

- neft ixracından əldə olunan gəlirlərin bir hissəsinin insan amilinin inkişafına istiqamətləndirilməsi
- iş yerlərinə olan tələbatın ödənilməsi
- kadr potensialının inkişaf etdirilməsi
- işçi qüvvəsi ilə iş yerlərinin sayı arasında tarazlığın təmin olunması
- ✓ işsizlik müavinətlərinin ödənilməsi

434. Sosial pensiyalar kimlərə ödənilir?

- təqaüd almayan tələbələrə
- qocalara qulluq edən şəxslərə
- √ əmək pensiyaları almayan qocalara, əlillərə
- azyaşlı uşaqlara qulluq edən analara
- aşağı əməkhaqqı alan işçilərə

435. Sosial zəmanətlərə aid deyil:

- Zəmanətli pulsuz tibbi xidmət
- Pensiyaların və təqaüdlərin minimum məbləği
- Əməyin ödənilməsinin minimum məbləği
- √ İşçilərin asudə vaxtlarının keçirilməsi
- Zəmanətli pulsuz təhsil

436. Təkmil sosial sistemin inkişaf etdirilməsi tədbirlərinə aid deyil:

- əmək bazarına təsir göstərən tədbirlərin, məşğulluq strukturunun optimallaşdırılması və işsizliyin azaldılması
- sosial məişət infrastrukturunda və sosial mədəni sferada institusional yeniləşmənin aparılması
- vətəndaşın hüquq və təhlükəsizliyinin səmərəli müdafiə sisteminin işlənməsi
- √ vətəndaşların asudə vaxtlarının keçirilməsinin müəyyən olunması
- həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə yönələn fəal siyasətin həyata keçirilməsi

437. Sosial müdafiənin hansı növləri mövcuddur?

- Sosial risklər və güzəştlər
- Sosial ədalət və sosial inkişaf
- Sosial mobillik və sosial partnyorluq
- √ Sosial təminat və sosial dəstək
- Sosial risklər və sosial əlaqələr

438. Sosial müdafiənin neçə növü mövcuddur?

- 4
- 6
- 5
- √ 2
- 3

439. Sosial müdafiənin əsas prinsiplərinə aid deyil:

- Şəxsiyyətin azadlıq və hüquqlarının təmin olunması
- Komplekslilik,
- √ Qeyri-bərabərlik
- Ünvanlılıq,
- Humanistlik,

440. Sosial müdafiə tədbirlərinə aid deyil:

- İşsizliyin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər
- Çoxuşaq ailələrə dəstək
- √ Maddi istehsal sahələrinə investisiya qoyuluşu
- Əməyin ödənilməsinin, pensiyaların, təqaüdlərin minimum səviyyəsinin müəyyən olunması
- Uşaqların hüquqlarının təmin olunmasına nəzarət

441. Sosial müdafiə sisteminin çərçivəsində həyata keçirilən fəaliyyətə aid deyil:

- əhali gəlirlərinin sosial risklər nəticəsində itirilməsinin qarşısının alınması
- sosial sığorta sistemində iştirak edən şəxslərin ehtiyacları yarandıqda sosial yardım alətlərindən istifadə olunması

- əhalinin sosial ehtiyaclarının ödənilməsinə dəstək
- insanların təhsil, səhiyyə və digər əsas sosial xidmətlərə çıxışının təmin edilməsi
- ✓ əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının tətbiq edilməsi

442. Sosial müdafiə sistemi dedikdə, nə başa düşülür?

- əhalinin yerdəyişməsinə şəraitin yaradılması
- əhalinin peşəyə yiyələnməsinə təsir dedən amillərin məcmusu
- əhalinin ixtisas səviyyəsini müəyyən edən göstəricilərin məcmusu
- əhalinin məskunlaşmasına təsir edən amillərin məcmusu
- ✓ əhalinin sosial müdafiəsini təmin edən tədbirlərin məcmusu

443. Əhalinin sosial müdafiəsi dedikdə, nə başa düşülür?

- cəmiyyətin bütün üzvlərinin işlə təmin olunması
- cəmiyyətin bütün üzvlərinin mobilliyinin təmin olunması
- cəmiyyətin bütün üzvlərinin maraqlarının tarazlaşdırılması
- ✓ cəmiyyətin bütün üzvlərinin zəruri maddi və sosial vəziyyətlərinin saxlanılmasının təmin olunması
- cəmiyyətin bütün üzvlərinin gəlirlərinin vergiyə cəlb olunması

444. Ehtiyac meyarı dedikdə, nə başa düşülür?

- əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının tətbiq edilməsi
- əhalinin gəlir və xərclərin tarazlaşdırılması
- aztəminatlı ailələrə göstərilən yardım
- ✓ ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi məqsədilə dövlət büdcəsi ilə birgə hər il üçün təsdiq olunmuş hədd
- qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artırılması

445. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ünvanlı sosial yardım dedikdə, nə başa düşülür?

- yaşayış vasitələrinin dəyərinin artması
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsinə
- əhali gəlirlərinə maliyyə sanksiyalarının tətbiq edilməsi
- qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artırılması
- ✓ dövlət tərəfindən aztəminatlı ailələrə göstərilən yardım

446. Sosial yardımın əsas prinsipləri:

- tsiklik, bərabərlik, optimallıq
- proporsionallıq, paralellilik, birmənalıq
- komplekslilik, ədalətlilik, sistemlilik
- komplekslilik, ünvanlılıq, əyanilik
- ✓ ünvanlılıq, ədalətlilik, bərabərlik

447. Sosial yardımın əsas neçə prinsipi var?

- ✓ 3
- 6
- 4
- 7
- 5

448. Sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsiplərinə daxil deyil?

- əhalinin bütün sosial təbəqə və qruplarına bərabər zəmanətlərin təqdim edilməsi
- dövlət minimum sosial standartları haqqında əhalinin məlumatlan-dırması
- dövlətin minimum sosial standartlarının təmin olunması üçün xərclərin büdcə və büdcədən-kənar maliyyələşdirilməsinin şəffaflığı
- ✓ əməkhaqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- vətəndaşların konstitusiyə hüquqların şərtsiz yerinə yetirilməsi

449. Sosial zəmanət sisteminin formalaşmasının mühüm prinsiplərinə aiddir:

- əhalidən tutulan vergilərin azaldılması
- əməkhaqqının tarif sisteminin təkmilləşdirilməsi
- infilyasiyanın aşağı salınması
- yeni iş yerlərinin açılması istiqamətində fəal investisiya siyasətinin aparılması
- ✓ sosial zəmanət sisteminin vaxtaşırı yeniləşdirilməsi

450. Sosial transfertlər sisteminin əsas vəzifələrinə aid deyil:

- cəmiyyətin sosial inkişafının təmin olunması
- mütləq və nisbi yoxsulluğun aradan qaldırılması
- sosial zəmanət sisteminin formalaşdırılması
- ✓ pullu xidmətlərlə əhalinin təmin edilməsi
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin saxlanması

451. Sosial transfertlərin ödənilməsi mənbəyi:

- sığorta şirkətləri
- bələdiyyələr
- həmkarlar ittifaqları
- ✓ dövlət büdcəsi
- banklar

452. Əməyin sosial stimulları nəyə əsaslanırlar?

- əmək fəaliyyətinin idarə etmə aspektlərinə
- ✓ insanın mənəvi dəyərlərinə
- işçilərin psixoloji uyğunluğuna
- insanın peşə yönümlüyyətinə
- işçinin əmək haqqına

453. Əmək stimulları nəyə daxildir?

- işçinin əmək fəaliyyəti dövründə aldığı şərəfli adların və mükafatlarına
- təşkilatın səmərəli fəaliyyətinin şərtlərinə
- istehlakçılara verilən maddi nemətləri və xidmətlərinə
- ✓ işçinin əmək xidmətlərinə görə verilən mükafatlarına
- tutduğu vəzifə ilə bağlı işçinin əmək funksiyalarına

454. Əmək fəaliyyətinin stimulu dedikdə, nə başa düşülür?

- əmək fəaliyyətinin istehsal sahəsi
- işçinin əmək payının qiymətləndirilməsi vasitəsi
- əmək kollektivinin idarə etmə metodu
- əmək kollektivlərində birliyin artırılması metodu
- ✓ əmək prosesində insanın fəaliyyətini canlandıran vasitə

455. Əməyin stimullaşdırılmasında əsas amil kimi qeydə alınır:

- Göstərilən xidmətlərin həcmi və keyfiyyəti
- İşçinin əmək hərəkətlərinin tərkibi və növləri
- İdarə etmə funksiyaların həcmi və strukturu
- ✓ Sərf olunan əməyin kəmiyyəti və keyfiyyəti
- Heyətin saxlanılmasına çəkilən xərclər

456. Əməyin stimullaşdırılması prinsiplərinə daxil deyil:

- iqtisadi, sosial və psixoloji amillərin vəhdətliyin nəzərə alınması
- xarici və daxili tənzimlənmənin optimal əlaqələndirilməsi

- maddi və mənəvi stimulların qarşılıqlı əlaqəsi
- ✓ idarə etmə xəlfələrin qarşılıqlı əlaqəsi
- pozitiv mənəvi-psixoloji iqlimin təmin olunması

457. Əməyin stimullaşdırmasının vəzifələri:

- təşkilati, ictimai, sosial
- psixoloji, erqonomik, sosiometrik
- sosial, istehsal, texniki
- ✓ iqtisadi, sosial, psixoloji
- ekoloji, texnoloji, istehsal

458. Əməyin stimullaşdırmasının mexanizminə daxildir:

- ✓ stimullaşdırmanın forma və metodları
- planlaşdırmanın forma və metodları
- nomalaşdırmanın forma və metodları
- modelləşmənin forma və metodları
- tənzimləmənin forma və metodları

459. Əməyin stimullaşdırılması hansı vasitə kimi meydana çıxır?

- qarşılıqlı əlaqələndirmə
- seqmentləşmə
- rəqabət
- ✓ motivləşmə
- uyğunlaşma

460. Mənəvi stimullar nə ilə əlaqədardır?

- əməyin maddi qiymətləndirilməsi ilə
- mükafatlandırma sistemlərindən istifadəsi ilə
- gəlirin məbləğinin artırılması ilə
- əməyin intensivliyinin artırılması ilə
- ✓ əməkdən zövq alma ilə

461. Qeyri-maddi stimullara aid deyil:

- Sosial
- Sosial-psixoloji
- Yaradıcı
- ✓ Hüquqi
- Mənəvi-tərbiyəvi

462. Əməyin stimullaşdırılmasının iqtisadi funksiyası əsasən nəyi nəzərdə tutur?

- Əmək haqqının artırılması
- İstehsal məsrəflərinin azaldılması
- Məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- ✓ Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- istehsal məsrəflərinin artırılması

463. Əməyin stimullaşdırılması funksiyalarına nə aid deyil?

- Mənəvi-tərbiyəvi
- Sosial-psixoloji
- ✓ Hüquqi
- Sosial
- iqtisadi

464. Qeyri-maddi stimullaşdırmaya daxildir:

- maliyyə stimullaşdırılması, güzəştli kredit, kompensasiyalar
- mənəvi stimullaşma, mükafatlandırma, qonorar
- ✓ mənəvi stimullaşdırma, asudə vaxtla stimullaşdırma, təşkilati stimullaşma
- mənəvi stimullaşma, komfort əmək şəraiti, həvəsləndirici ödəmələr
- təşkilati stimullaşma, güzəştli stimullaşma, kompensasiyalar

465. Əməyin stimullaşdırılması formalarına nə aid deyil?

- gəlirdə iştirak
- səhm kapitalında iştirak
- məşğulluq proqramlarında iştirak
- mükafat ödəmələri
- ✓ sanksiyalar

466. Əməyin stimullaşdırılması əsasən necə çıxış edir?

- əmək məhsuldarlığının ölçülmə metodu kimi
- kollektivdə işçinin uyğunlaşma üsulu kimi
- işçilərin sosial sığortasının forması kimi
- İşçilərin sosial problemlərinin həlli üsulu kimi
- ✓ əməyin idarə edilməsinin metodu kimi

467. Sosial partnyorluq necə müəyyən olunur:

- işçinin əmək qabiliyyətinin meyarı kimi
- qeyri-dövlət və ictimai qurumlar kimi
- işçilərin məcburi tibbi sığortalanması kimi
- ✓ əmək bazarının subyektləri arasında sosial münasibətlərin forması kimi
- gəlirdə iştirak etmə sistem kimi

468. Əmək müqaviləsinin şərtlərinə nə daxil deyil?

- əsas və əlavə məzuniyyətlərin ödənilməsi
- işçilərin yenidən hazırlığı və ixtisas artırma
- işçilərin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması
- ✓ turist səyahətlərinin ödənilməsi
- işçilərin tibbi sığortası

469. Kollektiv müqavilələr dedikdə, nə başa düşülür?

- iqtisadi subyektlər arasında razılaşma
- alqı-satqı haqqında razılaşma
- sahibkarlar arasında razılaşma
- kollektivin üzvləri arasında razılaşma
- ✓ müəssisənin inzibatçılıqla həmkarlar ittifaqı arasında razılaşma

470. Müəssisənin gəlirində işçilərin iştirakı necə müəyyən olunur:

- işçilərə ezamiyyət vəsaitlərinin ödənilməsi
- innovasiya nailiyyətlərinə görə qonorar
- müəssisə tərəfindən işçilərə verilən kreditlər
- əlverişsiz əmək şəraitinə görə işçilərə kompensasiyalar
- ✓ gəlirdən faiz formasında işçilərə pul ödəmələri

471. İş qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsinə görə kompensasiyalar dedikdə nə başa düşülür:

- ✓ müvəqqəti xarakter daşıyan pul ödəmələri
- əlavə əməkhaqqı

- əməkdə yüksək nailiyyətlərə görə mükafat
- işçinin işəməuzd əməkhaqqı
- müəssisənin gəlirində iştirak

472. İşsizlik müavinəti aşağıdakı rolu oynayır:

- işçinin əmək payının ödənilməsi
- əmək haqqına əlavələr
- işçilərə mükafatlandırma ödəmələri
- ✓ dövlət tərəfindən verilən maddi yardım
- işçi üçün əmək norması

473. Əməkhaqqının funksiyaları:

- stimullaşdırıcı, fəallaşdırıcı, təkrar istehsal, sosial, iqtisadi, sərəncam
- həvəsləndirici, maddi, sosial, tənzimləmə, razılaşdırılmış, yerləşdirici
- təkrar istehsal, maliyyə, tənzimləmə, maddi, mənəvi, sosial
- qənaət, sosial müdafiə, statuslu, normativ, səhmdar, fəallaşdırıcı
- ✓ təkrar istehsal, stimullaşdırıcı, tənzimləyici, ödəmə qabiliyyətini formalaşdırın, mövqə, sosial təminatlı

474. Əməyin stimullaşdırılmasının növləri:

- fiziki, psixiki, estetik
- mənəvi, etik, maliyyə
- maddi, fiziki, hüquqi
- ✓ sosial, mənəvi, maddi
- sosial, psixoloji, estetiki

475. Əməyin stimullaşdırılması necə müəyyən olunur?

- işçiyə maddi mükafatlandırmanın ödənilməsi kimi
- işçinin əmək davranışı kimi
- işçinin əmək fəaliyyəti kimi
- ✓ əməkdə maraqlanmanı təmin etmək üçün təsir edən metod və formaların təşkili sistemi kimi
- işçinin maraqlarının məcmusu kimi

476. Sosial partnyorluq sistemində sosial dialoqun həyata keçirilməsi prinsiplərinə daxil deyil:

- tərəflərin təkliflərinə baxılmasının məcburiliyi;
- barışdırıcı prosedurların prioritetliyi;
- qanunçuluq
- tərəflərin müstəqilliyi və hüquq bərabərliyi;
- ✓ güc mövqeyindən yanaşma

477. Sosial partnyorluq sistemində iştirak edən Tərəflər nəyi zəruri hesab etmirlər?

- əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasını
- gəlirlər siyasətinin təkmilləşdirilməsini
- Ümumi Daxili Məhsulun real artım göstəricilərinin proqnozlaşdırılmasını
- real əməkhaqqının artırılmasını
- ✓ siyasi münaqişələrdə iştirak

478. Baş Kollektiv Saziş hansı öhdəlikləri özündə əks etdirmir?

- işçilərin sosial müdafiəsi
- əməyin mühafizəsi
- ✓ ailədə baş verən münaqişələrin həlli
- işçilərin əmək hüquqları
- əhalinin məşğulluğunun təminatı

479. Azərbaycanca ilk dəfə olaraq Baş Kollektiv Saziş nə vaxt bağlanmışdır?

- 2011-2012-ci illərdə
- 1981-1982-ci illərdə
- √ 2001-2002-ci illərdə
- 1991-1992-ci illərdə
- 1971-1972-ci illərdə

480. Kollektiv müqavilələrin şərtlərinə daxil deyil:

- əmək haqqının məbləği
- əmək şəraiti
- sosial zəmanətlər
- məzuniyyət müddəti
- √ işçilərin ailə üzvlərinin sayının müəyyən olunması

481. Sosial partnyorluq mexanizmi nəyin məcmusudur?

- tərəflərin şəxsi əlaqələrini təmin edən metodların məcmusudur
- tərəflərin mövqelərini konkretləşdirən tədbirlər sistemidir.
- tərəflərin qarşılıqlı fəaliyyətini təmin edən vasitələrin məcmusudur
- tərəflərin işgüzar söhbətlərə cəlb olunmasına yönəldilən üsulların məcmusudur
- √ tərəflərin qarşılıqlı əməkdaşlığını təmin edən metodlar və alətlərin məcmusudur

482. Sosial partnyorluğun funksiyalarına aiddir:

- əsas və əlavə
- könüllü və məcburi
- uzunmüddətli və qısamüddətli
- √ birbaşa və dolay
- nisbi və mütləq

483. Sosial partnyorluğun neçə funksiyası var?

- 3
- 6
- 5
- √ 2
- 4

484. Sosial partnyorluğun funksiyaları neçə əsas sosial tərəfdaşların maraqları ilə müəyyənləşdirilir?

- 6
- 7
- 4
- 5
- √ 3

485. Sosial partnyorluğun funksiyalarını müəyyənləşdirən sosial tərəfdaşlara aiddir:

- muzzdlu işçilərin nümayəndələri, istehsalçılar, investorlar
- dövlət, istehlakçılar, kreditorlar
- cəmiyyət, müəssisə və alıcılar
- istehsalçılar, istehlakçılar, biznes qurumları
- √ dövlət, işəgötürənlərin və muzzdlu işçilərin nümayəndələri

486. Sosial partnyorluğun obyektini kimi nə müəyyən olunur?

- √ dövlətin sosial-əmək sferasında siyasətinin həyata keçirilməsinin əsas istiqamətləri
- dövlətin investisiya siyasətinin həyata keçirilməsinin əsas istiqamətləri

- dövlətin iqtisadi siyasətinin həyata keçirilməsinin əsas istiqamətləri
- dövlətin vergi siyasətinin həyata keçirilməsinin əsas istiqamətləri
- dövlətin maliyyə siyasətinin həyata keçirilməsinin əsas istiqamətləri

487. Sosial partnyorluğun əsas prinsiplərinə aid deyil:

- tərəflərin hüquq bərabərliyi
- sosial partnyorluğun demokratik əsasda möhkəmlənməsində və inkişafında dövlət yardımı
- tərəflərin müqavilə münasibətlərində iştirak etməkdə maraqlı olması
- ✓ tərəflərin mövqelərinin uyğun gəlməməsi
- tərəflərin maraqlarına hörmət və onların nəzərə alınması

488. Sosial partnyorluq sisteminin ünsürlərinə aid deyil:

- prinsiplər
- subyektlər
- funksiyalar
- səviyyələr
- ✓ əlamətlər

489. Sosial partnyorluq sistemi neçə hissədən ibarətdir?

- 4
- 7
- 6
- ✓ 3
- 5

490. Sosial partnyorluğu dar mənada necə başa düşmək olar?

- istehsalçıların və istehlakçıların maraqlarının razılaşdırılması üsuludur
- miqrantların və yerli əhalinin maraqlarının razılaşdırılması üsuludur
- ixtisaslı və ixtisasız işçi qüvvəsinin maraqlarının razılaşdırılması üsuludur
- ✓ işçilərin və işəgötürənlərin maraqlarının razılaşdırılması üsuludur
- yaşlıların və gənclərin maraqlarının razılaşdırılması üsuludur

491. İstehlakın həddi hansı amildən asılı deyil?

- ✓ əhalinin siyasi fəallığından
- iqlim və coğrafi amillərdən
- pul gəlirlərinin həcmindən
- vacib ailə və şəxsi tələbatların təmin edilməsindən
- qiymətlərin səviyyəsindəki müxtəliflikdən

492. Əhalinin istehlak xərcləri nədən asılı olaraq dəyişir?

- maraqlar dairəsindən
- əyləncə növlərindən
- istirahət müddətindən
- ✓ həyat səviyyəsindən
- asudə vaxtın təşkilindən

493. Mütəmadi dəyərlərə görə hansı növ xərclər mövcuddur?

- mütəmadi, müntəzəm, vaxtaşırı
- aralıq, vaxtaşırı, mütəmadi
- tsiklik, fasiləli, daimi
- ✓ daimi, mütəmadi, birdəfəlik
- dövri, rüblük, illik

494. Xərclər formalaşma müddətinə görə neçə qrupa bölünür?

- 6
- 7
- 4
- 5
- √ 3

495. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində gəlirlərin formalaşması əsasən hansı qanunla tənzimlənir?

- bölgü qanunu ilə
- əməyin dəyişilməsi qanunu ilə
- tələbatların artırılması qanunu ilə
- √ tələb və təklif qanunu ilə
- izafi dəyər qanunu ilə

496. Alimlər həyat səviyyəsinə təsir edən əsas göstərici kimi nəyi hesab edirlər?

- əhalinin işgüzarlığını
- əhalinin miqrasiyasını
- əhalinin maraqlarını
- əhalinin tələbatlarını
- √ əhalinin gəlirlərini

497. Əhali istehlakının formalaşması mənbələri nə ilə bağlı deyil?

- bazarın təşkilinin səmərəliliyi
- məşğuliyyət növləri
- əhalinin təminat səviyyəsi
- √ sosial risklərdən sığortalanma
- istehsalın formaları

498. Cini əmsalı nəyi əks etdirir?

- əhali gəlirlərinin faktiki bölgüsünün bərabər bölgüyə uyğun gəlməsini
- əhalinin pul gəlirlərinin faktiki səviyyəsini
- əhalinin pul gəlirlərinin xərcləri ilə əlaqələndirilməsini
- √ əhalinin pul gəlirlərinin faktiki bölgüsünün bərabər bölgüdən kənarlaşmasını
- əhalinin pul gəlirləri ilə faktiki istehlakın təmin olunmasını

499. Fond əmsalı əhalinin hansı qrupları uzrə hesablanır?

- mütəşəkkil və qeyri-mütəşəkkil
- sabit və qeyri-sabit
- real və şərti
- iri və kiçik
- √ desil və kvintil

500. Budcə təşkilatlarında çalışan işçilərin əməyin ödənilməsində hansı göstəricidən istifadə olunur?

- istehsal normalarından
- istehsal tapşırıqlarından
- himayəçilik yükü səviyyəsindən
- əmək normalarının yerinə yetirilməsi əmsalından
- √ tarif əmsallarından